ÖRNSKÖLDSVIKS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

	Sammanträdesdatum	Sida
Kommunfullmäktige	2025-11-24	1 (82)

Plats och tid	Fullmäktigesalen, Örnsköldsvik, kl. 13:00 – 17:12 med ajournering kl. 13:51 – 13:55
Paragrafer	192 - 216
Ledamöter	Se närvarolista.
Tjänstgörande ersättare	Se närvarolista.
Övriga ersättare	Se närvarolista.
Övriga deltagare	Kommunsekreterare Emma Grann Kommunsekreterare Charlotta Edström
Godkännande av närvaro	Kommunfullmäktige godkänner att angivna personer är närvarande vid sammanträdet samt ger dem rätt att yttra sig.
Tid för justering	2025-11-27
Ordförande	Anna-Lena Lindberg (C)
Justerare	Elin Mårtensson (C) och Kristin Ögren (S)
Sekreterare	Emma Grann
Anslagsbevis	Justering tillkännages på kommunens anslagstavla.
Anslaget publiceras	2025-11-28 – 2025-12-22
Protokollet förvaras	Digitalt i kommunstyrelsens diarium

Närvarolista ledamöter

Parti	Ledamöter	Närvaro	Jäv	Tjänstgörande ersättare
C	Anna-Lena Lindberg	X		
KD	Lars Eidenvall	-		Maria Berggren §§ 192–216
S	Tony Olsson	-		Zeth Olsson §§ 192–216
S	Marcus Sellgren	-		Carola Öberg §§ 192–216
S	Anna-Belle Strömberg	-		Lars Edblad §§ 192–216
S	Mikael Malmén	X		
S	Anna Sundberg	X		
S	Mattias Öberg	X		
S	Zenitha Nordfjell	X		
S	Torbjörn Vestman	X		
S	Michael Axelsson	X		
S	Frat Kandemir	-		Olle Häggström §§ 192–210 Ulrika Karlsson §§ 211–216
S	Kristin Ögren	X		
S	Per Nylén	-		Therese Häggquist §§ 192–198, 203–209 Ulrika Karlsson §§ 199–202
S	Carolina Sondell	X		
S	Tom Sundelin	X		
S	Erika Howcroft	X		
S	Anna-Karin Sjölund	X		
S	Jan Lindstedt	X		
S	Caisa Johansson	X		
S	Jim Sundelin	X		
S	Matilda Häggkvist	X		
S	Susanne Silverkraft	X		
S	Maria Gröndahl	X		
S	Kazim Karkan	§§ 192–212		Göran Löfroth §§ 213–216
C	Henrik Hägglund			
C	Björn Olsson			
C	Marielle Hagström	§§ 192–208		Jan Selin §§ 209–216
C	Frida Bylund	-		Bertil Jonsson §§ 192–216
C	Erika Sjödin	X		
C	Anna-Britta Åkerlind	X		
C	Elin Mårtensson	X		
C	Andreas Jansson	X		

Närvarolista ledamöter (forts.)

Parti	Ledamöter	Närvaro	Jäv	Tjänstgörande ersättare
C	Bruno Byström	X		
C	Erik Orrell	X		
C	Svante Lundberg	-		Vivi-Anne Olsson §§ 192–216
M	Felix Frölander	-		Olof Glud §§ 192–216
M	Jeanette Karlsson	X		
M	Carl Thunberg	X		
M	Beatrice Glud	-		Johan Sjöblom §§ 192–216
M	Sylvia Sundqvist	X		
M	Annica Jonsson	X		
M	Lars Näslund	-		Tom Jonsson §§ 192–216
M	Marianne McHardy	X		
M	Johannes Nordin	X		
M	Julia Jäger	X		
KD	Göran Brorsson	X		
KD	Joseph Daibess	X		
KD	Maria Gulliksson	X		
KD	Ullrika Kallin Eriksson	X		
KD	Maria Borgehammar	X		
SD	Vakant	-		
SD	Ulf Andersson	X		
SD	Jenny Voittonen	§§ 192–209		
SD	Mario Leijon Backe	X		
SD	Gösta Nordberg	X		
SD	Vakant	-		
V	Daniel Berglund	X		
V	Maud Persson	X		
V	Göran Wåhlstedth	X		
V	Ulrika Ödebygd	-		Gunnar Eklöf §§ 192–216

Närvarolista ersättare

Parti	Ersättare	Närvaro	Jäv	Tjänstgör paragraf
S	Carola Öberg	X		§§ 192–216
S	Lars Edblad	X		§§ 192–216
S	Göran Löfroth	X		§§ 213–216
S	Bruno Sjölund	-		
S	Britt-Inger Staaf	-		
S	August Lundin	-		
S	Zeth Olsson	X		§§ 192–216
S	Olga Back	-		
S	Olle Häggström	§§ 192–209		§§ 192–209
S	Therese Häggquist	X	§§ 199–202	§§ 192–198, 203–209
S	Kristian Ottosson	-		
S	Ulrika Karlsson	X		§§ 199–202, 211–216
C	Bertil Jonsson	X		§§ 192–216
C	Erik Sandin	-		
C	Vivi-Anne Olsson	X		§§ 192–216
C	Håkan Gunnarsson	-		
C	Jan Selin	X		§§ 209–216
C	Rose-Marie K Saellström	X		
M	Olof Glud	X		§§ 192–216
M	Margona Berggren	-		
M	Johan Sjöblom	X		§§ 192–216
M	Tom Jonsson	X		§§ 192–216
M	Roger Näslund	X		
KD	Lennart Eriksson	-		
KD	Maria Berggren	X		§§ 192–216
KD	Birgitta Sedin	X		
SD	Vakant	-		
SD	Vakant	-		
SD	Vakant	-		
V	Gunnar Eklöf	X		§§ 192–216
V	Anna Sjöberg	§§ 192–209		

Innehållsförteckning

§ 192 Godkännande av föredragningslista 6
§ 193 Val av justerare (Kst/2025:32) 7
§ 194 Delgivningar och informationsärenden 8
§ 195 Allmänhetens frågor 10
§ 196 Information från kommunfullmäktiges revisorer 11
§ 197 Fastställande av taxa för kommunalt avfall och slam 2026 12
§ 198 Fastställande av taxa för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen (VA-taxa) 2026 15
§ 199 Antagande av taxa för verksamhet inom miljöbalkens område samt upphävande av taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område 18
§ 200 Antagande av taxa för miljö- och hälsoskyddsverksamhet utanför miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens område 23
§ 201 Upphävande av taxa inom strålskyddslagens område samt taxa enligt lagen om internationella hot mot människors hälsa 27
§ 202 Upphävande av taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer 29
§ 203 Revidering av renhållningsordning, Örnsköldsviks kommun 2023 – 2033 31
§ 204 Återrapportering av uppdrag, utvärdering samverkansavtal om gemensam överförmyndarnämnd i Umeåregionen, efter återremiss 37
§ 205 Motionssvar, hjälp till medborgare som behöver stöd för att bevaka sin rätt, förvalta egendom eller sörja för sin person (S) 48
§ 206 Motionssvar, ytterkläder och skor till de anställda inom ordinärt boende (S) 58
§ 207 Motionssvar, fler ska få möjlighet att nyttja friskvårdstimmen (S) 64
§ 208 Motionssvar, kartlägg och motverka tystnadskulturen för våra medarbetares välbefinnande (SD) 69
§ 209 Interpellationssvar, utveckling av Varvskajen (S) 75
§ 210 Interpellationssvar, utmaningsrätt av kommunal verksamhet (S) 76
§ 211 Interpellationssvar, hur säkrar vi tillgången till ytor för spontanidrott i hela kommunen? (S) 77
§ 212 Nya motioner 78
§ 213 Nya interpellationer 79
§ 214 Enkla frågor 80
§ 215 Avsägelse och fyllnadsval, ersättare i kommunstyrelsen och stiftelsen Nätterlunds minnesfond, efter Oskar Eriksson (S) 81
§ 216 Fyllnadsval, ersättare i valnämnden, efter Christina Andersson (S) 82

§ 192 Godkännande av föredragningslista (Kst/2025:26)

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har att ta ställning till föreslagen föredragningslista.

Ordförande informerar om att följande ärende utgår från sammanträdet.

- Ärende 20, interpellationssvar, hur säkrar vi tillgången till ytor för spontanidrott i hela kommunen? (S)

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige godkänner föredragningslistan.

- - - - -

§ 193 Val av justerare (Kst/2025:32)

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har att välja justerare för att justera dagens protokoll.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige utser Kristin Ögren (S) och Elin Mårtensson (C) att justera dagens protokoll.

- - - - -

§ 194 Delgivningar och informationsärenden (Kst/2025:38, Kst/2025:401, Kst/2025:75, Kst/2025:10, Kst/2025:1017, Kst/2025:52)

Ärendebeskrivning

Vid dagens sammanträde lämnas delgivningar och information enligt följande.

- Delårsredovisning för Samordningsförbundet
  Föredragning: skriftlig information

- Delårsrapport för Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län
  Föredragning: skriftlig information

- Delårsrapport för kostnämnden
  Föredragning: skriftlig information

- Beslut från Länsstyrelsen Västernorrland, ny ledamot och ersättare efter Jennifer Lundkvist (S). Michael Axelsson (S) är ny ledamot och August Lundin (S) är ny ersättare.
  Föredragning: skriftlig information

- Beslutslogg kommunfullmäktige, november 2025
  Föredragning: skriftlig information

Prövning av barnets bästa

Förslag till beslut är att kommunfullmäktige tar del av informationen ovan. Ett beslut om att ta del av information bedöms inte beröra barn. Därför har en enkel prövning av barnets bästa gjorts.

Beslutsunderlag

- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 11 november 2025
- Beslutslogg kommunfullmäktige, november 2025, daterad 11 november 2025
- Beslut från Länsstyrelsen Västernorrland, daterat 13 november 2025
- Delårsrapport 2 2025, kostnämnden, daterad 2 oktober 2025
- Kostnämnden § 12/2025, delårsrapport 2/2025, daterat 2 oktober 2025

§ 194 (forts.)

- Revisorernas bedömning av delårsrapporten per 2025-08-31 – Kollektivtrafikmyndigheten, daterad 29 oktober 2025
- Rapport, översiktlig granskning delårsrapport per 2025-08-31 – Kollektivtrafikmyndigheten, daterad 29 oktober 2025
- Yttrande om delårsrapporten per 2025-08-31 – Kollektivtrafikmyndigheten, daterad 29 oktober 2025
- Samordningsförbundet Örnsköldsvik, delårsredovisning 2025-06-30, daterad 14 oktober 2025

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige tar del av informationen.
- - - - -

§ 195 Allmänhetens frågor (Kst/2025:45)

Det finns inga frågor från allmänheten.
- - - - -

§ 196 Information från kommunfullmäktiges revisorer (Kst/2025:39, Kst/2025:1148)

Ärendebeskrivning

Revisionen har överlämnat följande granskning till kommunfullmäktige för kännedom.

- Granskning av organisationsförändring äldreomsorg

Prövning av barnets bästa

Ärendet består av information från revisionen. Förslaget innebär att kommunfullmäktige endast tar del av innehållet. Beslutet medför ingen åtgärd och bedöms inte påverka barn och ungdomar. Med hänsyn till det har ingen ytterligare prövning av barnets bästa genomförts.

Beslutsunderlag

- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 11 november 2025
- Missiv, granskning av organisationsförändring äldreomsorg, daterat 3 november 2025
- Rapport, granskning av organisationsförändring äldreomsorg, daterad 3 november 2025

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige tar del av informationen.

- - - - -

§ 197 Fastställande av taxa för kommunalt avfall och slam 2026 (Kst/2025:954)

Ärendebeskrivning

Miva beskriver att bolaget genom ett aktivt arbete med avfallet från hushåll och verksamheter värnar miljön. Åtgärder har genomförts för att kommunen och dess invånare ska kunna klättra i den så kallade avfallstrappan och genom det minska belastningen på miljön, bland annat har fyra återvinningscentraler Lämna Själv-tjänst, fler avfallsslag utsorteras och omhändertas och förbättrad information och kommunikation till kunderna.

Utsortering av matavfall har varit lag i Sverige sedan 2024, men Örnsköldsviks har fått dispens fram till årsskiftet 2025/2026. Det innebär att från årsskiftet 2026 blir utsortering av matavfall obligatoriskt i Örnsköldsviks kommun, vilket innebär att alla får två kärl eller behållare och samma service och krav ställs på kunderna. När alla får samma service och krav att sortera tas den tidigare prisskillnaden bort mellan de som sorterat ut matavfall separat och de som inte gjort det, det innebär att vissa hushåll kommer att märka en höjning av sin avfallstaxa och vissa kommer att märka en sänkning jämfört med tidigare. Eftersom alla nu erbjuds samma tjänst blir även viktavgiften densamma för alla.

För ”normalvillan” som inte sorterat ut matavfall tidigare innebär justering av taxan en minskning på 70 kr per månad och för de som tidigare sorterat ut matavfallet innebär det att taxan justeras med en kostnadsökning på 32 kr i månaden.

För ”flerfamiljshus för en schablonfamilj” som inte sorterat ut matavfall tidigare innebär justering av taxan en minskning på 48 kr per månad och för de som tidigare sorterat ut matavfallet innebär det att taxan justeras med en kostnadsökning på 22 kr i månaden.

Tidigare års justering av den totala taxenivån har tagit hänsyn till utökad service och kommande investering av nya kärl för införande av obligatorisk insamling av matavfall vilket gör att det främst är generella kostnadsökningar som är skälet till den generella höjningen av avgifterna i taxan.

Miva föreslår följande ändring av formuleringen avseende Mivas rätt att reglera taxan enligt index.

Miva har rätt att reglera taxan årligen i enlighet med Avfallsindex A12:1MD, publicerat av Avfall Sverige via Transportindex. Jämförelsen sker mellan Avfallsindex A12:1MD för juni innevarande år och Avfallsindex A12:1MD för juni föregående år. Justeringen träder i kraft den 1 januari året efter.

§ 197 (forts.)

Den 15 september 2025 beslutade Miljö och vatten i Örnsköldsvik AB att föreslå kommunfullmäktige fastställa följande förslag till justering av taxan för kommunalt avfall, att gälla från och med 2026-01-01:

- Avgifterna för avfall föreslås en generell höjning med 1 % jämfört med 2025
- Avgifterna för slam föreslås en generell höjning 1 % jämfört med 2025
- Avgift vid felsortering i alla typer av kärl/behållare á 500 kr/tillfälle införs i taxan 2026
- Ny formulering avseende Mivas rätt att reglera taxan enligt index

Rodrets behandling

Rodret i Örnsköldsvik AB har under § 85/2025 behandlat Mivas hemställan. Rodret föreslog kommunfullmäktige att fastställa av Miva föreslagen taxa för kommunalt avfall, samt att föreslagna ändringar börjar gälla den 1 januari 2026.

Kommunledningsförvaltningens kommentarer

Kommunledningsförvaltningen har inget ytterligare att tillföra ärendet.

Prövning av barnets bästa

Ärendet handlar om att fastställa taxa för kommunalt avfall och slam. En enkel prövning har genomförts och ärendet bedöms inte ha någon påverkan på barn och unga. Därför har ingen ytterligare prövning gjorts.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen § 220/2025, daterat 4 november 2025
- Kommunstyrelsens arbetsutskott § 138/2025, daterat 14 oktober 2025
- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 30 september 2025
- Rodret § 85/2025, justering av taxa för kommunalt avfall 2026, daterat 24 september 2025
- Miva, hemställan om justering av taxan för kommunalt avfall 2026, daterad 21 september 2025
- Förslag till taxa för kommunalt avfall och slam 2026, med ändringsmarkeringar

§ 197 (forts.)

Kommunfullmäktiges behandling

Ordförande finner att det endast finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige fastställer *förslag till taxa för kommunalt avfall och slam 2026* att gälla från och med 1 januari 2026.

Den nya taxan innebär följande ändringar.

- Avgifterna för avfall höjs generellt med 1 % jämfört med 2025
- Avgifterna för slam höjs generellt 1 % jämfört med 2025
- Avgift vid felsortering i alla typer av kärl/behållare á 500 kr/tillfälle införs i taxan 2026
- Ny formulering avseende Mivas rätt att reglera taxan enligt Avfallsindex A12:1MD

- - - - -

§ 198 Fastställande av taxa för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen (VA-taxa) 2026 (Kst/2025:956)

Ärendebeskrivning

Miva arbetar aktivt med utveckling, underhåll och förnyelse av den allmänna VA-anläggningen för att säkerställa en god tillgång på dricksvatten samt värna miljön för våra kunder och framtida generationer. Miva är kommunens VA-huvudman och arbetar övergripande med kommunens VA-planering samt ansvarar för den allmänna VA-försörjningen. VA-huvudmannens arbete finansieras via avgifter som regleras i den VA-taxa som fastställs av kommunfullmäktige.

Miva står inför kraftiga investeringsutmaningar där närmare 2 miljarder behöver investeras i både reinvesteringar och nyinvesteringar de närmaste 10 åren. Anledningen till detta är bland annat skärpta lagkrav på avloppssidan, omvandlingsområden och exploatering samt utveckling av dricksvattenförsörjningen inom hela kommunen.

Avgifterna för nyanslutning ska täcka den engångskostnad som uppkommer vid ordnande av den allmänna VA-anläggningen. Det är en avgift som tas ut vid anslutning av fastigheter och andra avgiftsskyldiga. Avgiften för år 2026 föreslås vara oförändrad i jämförelse med år 2025.

Brukningsavgifter är en periodisk avgift för drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar och den del av anläggningskostnaden som inte täcks av anläggningsavgiften. Ledningsnätet är på många delar i kommunen gamla och utslitna vilket genererar både akuta läckor och vattensvinn vilket kräver reinvesteringar. Även anläggningarna i form av vatten-verk och avloppsreningsverk är i stort underhållsbehov. För år 2026 föreslås brukningstaxan att höjas med 1 % jämfört med år 2025. För ”normalvillan” innebär ökningen av brukningsavgiften 14 kronor per månad. För ”schablonfamiljen i ett flerfamiljshus” innebär ökningen av brukningsavgiften 8 kronor per månad.

Brukningsavgifter för drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar och den del av anläggningskostnaden som inte täcks av anläggningsavgiften föreslås för år 2026 höjas med 1% jämfört med år 2025.

Miva föreslår följande ändring av formuleringen avseende Mivas rätt att reglera taxan enligt index. Miva har rätt att reglera taxan årligen i enlighet med Konsumentprisindex (KPI), publicerat av Statistiska Centralbyrån (SCB). Jämförelsen sker mellan KPI för juni innevarande år och KPI för juni föregående år. Justeringen träder i kraft den 1 januari året efter.

§ 198 (forts.)

Utifrån den nya formuleringen har KPI under perioden ökat med 0,7 % vilket är mindre än den taxehöjning på 1 % som föreslås.

Den 15 september 2025 beslutade Miljö och Vatten i Örnsköldsvik AB att föreslå kommunfullmäktige fastställa följande förslag till justering av VA-taxan för 2026.

- Avgifterna för anläggningstaxan höjs med 0 % jämfört med 2025
- Avgifterna för brukningstaxan höjs generellt med 1 % jämfört med 2025
- Ny formulering avseende Mivas rätt att reglera taxan enligt index

Miljö och Vatten i Örnsköldsvik AB föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

- att fastställa föreslagen justering av VA-taxan för brukningsavgifter
- att föreslagna ändringar börjar gälla från och med 2026-01-01

Rodrets behandling

Rodret i Örnsköldsvik AB har under § 84/2025 behandlat Mivas hemställan. Rodret föreslog kommunfullmäktige att fastställa av Miva föreslagen taxa för VA, samt att föreslagna ändringar börjar gälla från 2026-01-01.

Kommunledningsförvaltningens kommentarer

Kommunledningsförvaltningen har inget ytterligare att tillföra ärendet.

Prövning av barnets bästa

Ärendet handlar om att fastställa taxa för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen. En enkel prövning har genomförts och ärendet bedöms inte ha någon påverkan på barn och unga. Därför har ingen ytterligare prövning gjorts.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen § 221/2025, daterat 4 november 2025
- Kommunstyrelsens arbetsutskott § 139/2025, daterat 14 oktober 2025
- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 1 oktober 2025
- Rodret § 84/2025, justering av VA-taxan 2026, daterat 24 september 2025
- Miva, hemställan VA-taxa 2026, daterad 21 september 2025
- Förslag till taxa för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen (VA-taxa) 2026, med ändringsmarkeringar

§ 198 (forts.)

Kommunfullmäktiges behandling

Ordförande finner att det endast finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige fastställer *förslag till taxa för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen (VA-taxa) 2026* att gälla från och med 1 januari 2026.

Den nya taxan innebär följande ändringar.

- Avgifterna för anläggningstaxan är oförändrad jämfört med 2025
- Avgifterna för brukningstaxan höjs generellt med 1 % jämfört med 2025
- Ny formulering avseende Mivas rätt att reglera taxan enligt Konsumentprisindex (KPI)

- - - - -

§ 199 Antagande av taxa för verksamhet inom miljöbalkens område samt upphävande av taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område (Kst/2025:972)

Ärendebeskrivning

Örnsköldsviks kommuns taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område antogs av kommunfullmäktige 31 oktober 2016, § 213. Den är utformad utifrån en riskbaserad modell som rekommenderades av Sveriges kommuner och regioners (SKR) när taxan togs fram. Sedan dess har det skett förändringar i lagstiftning, tillkommit nya verksamhetskoder och SKR rekommenderar idag en behovsstyrd taxemodell. Utifrån detta finns behovet att anta en ny taxa för verksamhet inom miljöbalkens område.

Taxan föreslås träda i kraft 1 januari 2026 och tillämpas på ärenden som inkommer från detta datum. Befintliga miljöfarliga- och hälsoskyddsverksamheter omklassas enligt den nya taxan inför 2026.

Timtaxan för 2026 föreslås till 1 234 kr/timme, utifrån 2025 års kostnadsläge, som indexjusteras enligt prognostiserat Prisindex kommunal verksamhet (PKV) för 2026 som publiceras i oktober 2025.

Taxan består av taxebestämmelser samt tre bilagor. Bilaga 1 specificerar avgifter för anmälningar och ansökningar enligt miljöbalken. Bilaga 2 och 3 redovisar årsavgifter för miljöfarliga verksamheter respektive hälsoskyddsverksamheter.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Avgift för restid
I nuvarande taxa debiteras avgift för restid utifrån gällande timtaxa. Enligt kommunallagen får inte medborgare missgynnas för att de är belägna längre bort från kommunens lokaler. Utifrån detta föreslår samhällsbyggnadsförvaltningen att kostnader för restid i den nya taxan föreslås fördelas på avgiftskollektivet genom att kostnaden inkluderas i timtaxan. Denna utformning används idag i taxa för offentlig livsmedels- och foderkontroll samt i taxa enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter, samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel.

Timavgift
Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår att timtaxan utgår ifrån 2025 års timavgift i taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område på 1 175 kr/timme.

§ 199 (forts.)

För reskostnader föreslås ett tillägg på 5 % vilket ger en timtaxa på 1 234 kr/timme. Timtaxan indexuppräknas till 2026 års kostnadsnivå enligt prognostiserat prisindex för kommunal verksamhet (PKV) för 2026 som publiceras i oktober 2025.

Dagens timtaxa ligger på en rimlig nivå i jämförelse med andra kommuners timavgifter, både generellt och för jämförbara kommuner. Den ligger också i nivå med timavgifter för handläggning i bygglovstaxan och plantaxan, som beräknades under 2024.

Indexjustering
Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslås att indexjustera timtaxan inför varje kalenderår utifrån prognos för prisindex för kommunal verksamhet (PKV) för avgiftsåret. Avgifter enligt miljöbalkstaxan ska ersätta kommunens kostnader för myndighetsutövning inom området och PKV tas fram av SKR som ett mått på prisutvecklingen för kommuner.

Indexjustering enligt PKV sker idag för nuvarande taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område samt andra taxor inom samhällsbyggnadsnämnden gällande myndighetsutövning.

Debiteringsmodell
Under arbetet med att ta fram en ny miljöbalkstaxa har samhällsbyggnadsförvaltningen övervägt om kommunen bör behålla nuvarande debiteringsmodell för miljöbalkstillsyn med årsavgifter eller övergå till en taxa med efterhandsdebitering. Utifrån ett flertal faktorer rekommenderar förvaltningen att behålla dagens modell, baserat bland annat på inspel från verksamheter och lärdomar från andra kommuner.

Strandskydd
Strandskyddstillsyn enligt miljöbalken exkluderas från taxan för verksamhet inom miljöbalkens område. Dessa avgifter ingår och debiteras utifrån kommunens taxa enligt plan- och bygglagen enligt beslut i kommunfullmäktige 16 december 2024, § 207.

Konsekvenser för verksamheter
För tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter (A och B) utgår den nya taxan utifrån SKR:s förslag på tillsynstid per år.
För anmälningspliktiga miljöfarliga och hälsoskyddsverksamheter (C och H) har SBF avvägt tillsynsbehovet för respektive verksamhetstyp utifrån erfarenheter och faktisk nedlagd handläggningstid under de senaste åren.

Det är det genomsnittliga tillsynsbehovet för branschen, möjligheten till justering av avgift finns om tillsynsbehovet är avviker för en enskild verksamhet.

§ 199 (forts.)

Konsekvenser för kommunens verksamheter
Med undantag för bildningsnämnden kommer den nya taxan inte innebära några större förändringar i kostnader för tillsyn. Bildningsnämnden kommer få en högre avgift för tillsyn över skolor och förskolor. Detta baseras på att samhällsbyggnadsförvaltningen ser ett ökat tillsynsbehov över dessa verksamheter jämfört med vad som anges i gällande taxa.

Konsekvenser för samhällsbyggnadsnämndens avgiftsintäkter
Den största delen av avgiftsintäkter från miljöbalkstaxan kommer ifrån årsavgifter. Medan vissa verksamheter får en högre avgift så jämnas skillnaden ut i och med att vissa verksamheter kommer betala en lägre avgift. Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att den nya taxan inte kommer påverka de totala intäkterna i någon större grad, men att avgifterna i större omfattning kommer motsvara den faktiska kostnaden.

Mer detaljerad information finns i det fördjupade underlaget till beslut.

Samhällsbyggnadsnämndens behandling

Samhällsbyggnadsnämnden har behandlat ärendet under § 110/2025, den 25 september 2025 och föreslår att kommunfullmäktige antar taxa för verksamhet inom miljöbalkens område.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår även att taxan träder i kraft 1 januari 2026 samt att kommunfullmäktige delegerar till nämnden att inför varje kalenderår besluta om att justera taxan utifrån prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår även att taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område, antagen av kommunfullmäktige 31 oktober 2016 § 213, upphävs den 1 januari 2026, under förutsättning att ny taxa för verksamhet inom miljöbalkens område antas.

Kommunledningsförvaltningens kommentarer

Efter att samhällsbyggnadsnämnden behandlat detta ärende har prisindex för kommunal verksamhet (PKV) för 2026 fastställts till 2,8%. Kommunledningsförvaltningen föreslår därför att kommunfullmäktige får ta ställning till den nya taxan inklusive höjningen för 2026.

Förändringen innebär att timtaxan under § 11 i taxa för verksamhet inom miljöbalkens område taxedokumentets justeras i enlighet med fastställd indexändring enligt PKV för 2026.

§ 199 (forts.)

§ 11 lyder efter justeringen:

”Vid tillämpning av denna taxa är timtaxan 1 269 kr per hel timme handläggningstid för 2026. Timavgiften i ett ärende beräknas genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan.”

Till förslaget till taxa för verksamhet inom miljöbalkens område ingår även taxebilaga 1-3. Efter samhällsbyggnadsnämndens hantering har en felskrivning noterats under 3.5 i taxebilaga 1. Begreppen grundsärskola och gymnasiesärskola har efter samhällsbyggnadsnämnden korrigerats till anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola.

Kommunledningsförvaltningen har inget ytterligare att tillföra ärendet.

Prövning av barnets bästa

Ärendet gäller antagande av en taxa för avgifter som ska täcka samhällsbyggnadsnämndens kostnader vid myndighetsutövning. Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på barn och ungdomar. Med hänsyn till det har ingen ytterligare prövning av barnets bästa genomförts.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen § 222/2025, daterat 4 november 2025
- Kommunstyrelsens arbetsutskott § 140/2025, daterat 14 oktober 2025
- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 30 september 2025
- Förslag till taxa för verksamhet inom miljöbalkens område, (med indexjustering enligt PKV för 2026), daterad 7 oktober 2025
- Förslag till taxebilaga 1-3 – Taxa för verksamhet inom miljöbalkens område, (efter redaktionell ändring avsnitt 3.5), daterad 7 oktober 2025
- Samhällsbyggnadsförvaltningen § 110/2025, daterat 25 september 2025
- Förslag till taxa för verksamhet inom miljöbalkens område, daterad 5 september 2025
- Förslag till taxebilaga 1-3 – Taxa för verksamhet inom miljöbalkens område, daterat 15 september 2025
- Fördjupat underlag till beslut – Taxa för verksamhet inom miljöbalkens område, daterat 15 september 2025
- Jämförelse mellan förslag till ny taxa och befintlig taxa, daterat 15 september 2025
- Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område, antagen av kommunfullmäktige 31 oktober 2016 § 213

§ 199 (forts.)

Kommunfullmäktiges behandling

Ordförande finner att det endast finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige antar taxa för verksamhet inom miljöbalkens område (med indexjustering enligt PKV för 2026) inklusive taxebilaga 1-3, daterade 7 oktober 2025. Taxan träder i kraft 1 januari 2026.

Kommunfullmäktige delegerar till samhällsbyggnadsnämnden att inför varje kalenderår besluta om att justera taxan utifrån prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Kommunfullmäktige upphäver taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område, antagen 31 oktober 2016, från och med 1 januari 2026. Detta beslut gäller under förutsättning att ny taxa för verksamhet inom miljöbalkens område är antagen.

Jäv

På grund av jäv deltar inte Therese Häggquist (S) i handläggningen av ärendet.
- - - - -

§ 200 Antagande av taxa för miljö- och hälsoskyddsverksamhet utanför miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens område (Kst/2025:985)

Ärendebeskrivning

Örnsköldsviks kommun har ett antal taxor som komplement till taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område (miljöbalkstaxan). Det inkluderar taxa för prövning och tillsyn enligt lagen om åtgärder mot förorening från fartyg (antagen § 113/2024 samhällsbyggnadsnämnden), taxa inom strålskyddslagens område (antagen § 212/2016 kommunfullmäktige, reviderad § 250/2018 kommunfullmäktige) och taxa enligt lagen om internationella hot mot människors hälsa (antagen § 214/2016 kommunfullmäktige). Avgifter enligt dessa taxor baseras på den fastställda timavgiften i taxan för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område.

I och med att kommunfullmäktige föreslås att upphäva taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken och anta taxa för verksamhet inom miljöbalkens område finns ett behov av att revidera även ovan nämnda taxor. Utifrån kommunens ansvar gällande sprängämnesprekursorer finns ett behov av att anta taxebestämmelser som även omfattar lagen om sprängämnesprekursorer.

För att förenkla hanteringen kombineras alla taxor som idag kompletterar miljöbalkstaxan, samt taxebestämmelser för sprängämnesprekursorer till en taxa för miljö- och hälsoskyddsverksamhet utanför miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens område.

Avgift enligt föreslagen taxa debiteras för faktisk nedlagd tid utifrån timavgiften fastställd i taxa för verksamhet inom miljöbalkens område. För 2026 är avgiften per hel timme 1 234 kr/timme, indexuppräknad enligt prognostiserat Prisindex kommunal verksamhet (PKV) för 2026, publicerat i oktober 2025.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Förslaget till taxa utgår ifrån SKR:s förslag på taxebestämmelser för tillsyn och övrig handläggning enligt lagen om åtgärder mot förorening från fartyg, strålskyddslagen, lagen om internationella hot mot människors hälsa och lagen om sprängämnesprekursorer.

Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår två justeringar jämfört med förslaget för att bestämmelserna ska vara desamma som för taxa för verksamhet inom miljöbalkens område.

§ 200 (forts.)

Dessa justeringar är även en förändring ifrån bestämmelser i gällande taxor inom dessa områden:

- Ingen avgift föreslås debiteras för restid. Detta är i linje med bestämmelserna i taxa för verksamhet inom miljöbalkens område och då timtaxan är densamma bör även bestämmelserna gällande restid överensstämma.

- Avgift föreslås att debiteras utifrån faktisk nedlagd handläggningstid istället för per nedlagd halvtimme av handläggningstid. Detta kommer minska administration kring debitering då ärendehanteringssystemet där dessa ärenden handläggs saknar funktion för att automatiskt avrunda debiterbar tid till halvtimmar.

Anmälan av solarieverksamhet
I taxa inom strålskyddslagens område är avgiften för handläggning av anmälan av solarieverksamhet tre timmar. Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår att handläggning av dessa anmälningar istället ska debiteras utifrån faktisk nedlagd handläggningstid. Enbart en anmälan har inkommit sedan 2021 (inkom 2023) och det saknas underlag för genomsnittlig handläggningstid utifrån gällande bestämmelser. En övergång till timdebitering ger en mer rättvisande avgift.

Sprängämnesprekursorer
Sprängämnesprekursorer är kemiska ämnen som finns tillgängliga på marknaden och som tillsammans med andra ämnen kan användas för tillverkning av hemgjorda sprängämnen. Kommunen ska utöva tillsyn över att de ekonomiska aktörerna kräver att tillstånd uppvisas innan de tillhandahåller enskilda personer väteperoxid, nitrometan och salpeter utöver uppgivna koncentrationsgränser. Tillsyn ska även avse att de förpackningar som innehåller sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner är märkta på ett korrekt sätt.

Utgångspunkten i förarbetena till lagen om sprängämnesprekursorer är att den som orsakar en kostnad också ska betala för den. Avgift för tillsyn ska motsvara en motprestation från tillsynsorganets, därav föreslår förvaltningen att tillsyn och övrig handläggning utifrån lagen om sprängämnesprekursorer debiteras timavgift utifrån faktisk nedlagd handläggningstid.

Indexjustering
Taxa för miljö- och hälsoskyddsverksamhet utanför miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens område innehåller inga bestämmelser för indexuppräkning. Det beror på att timavgiften styrs av taxa för verksamhet inom miljöbalkens område. Timavgiften justeras automatiskt i och med att miljöbalkstaxan årligen indexjusteras enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

§ 200 (forts.)

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Samhällsbyggnadsnämnden hanterade ärendet under § 11/2025, den 1 oktober 2025, och föreslår att kommunfullmäktige antar taxa för miljö- och hälsoskyddsverksamhet utanför miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens område.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår även att taxan träder i kraft 1 januari 2026.

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår även att taxa inom strålskyddslagens område, antagen av kommunfullmäktige 31 oktober 2016 § 212, reviderad av kommunfullmäktige 17 december 2018 § 250 och taxa enligt lagen om internationella hot mot människors hälsa, antagen av kommunfullmäktige 31 oktober 2016 § 214, upphävs den 1 januari 2026, under förutsättning att taxa för miljö- och hälsoskyddsverksamhet utanför miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens område antas.

Kommunledningsförvaltningens kommentarer

Efter att samhällsbyggnadsnämnden behandlat detta ärende har prisindex för kommunal verksamhet (PKV) för 2026 fastställts till 2,8%. Det innebär att timavgiften i Örnsköldsviks kommuns taxa för verksamhet inom miljöbalkens område föreslås justeras till 1 269 kr per hel timme för 2026.

Timavgiften i taxa för miljö- och hälsoskyddsverksamhet utanför miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens område ska enligt § 7 vara densamma som i taxa för verksamhet inom miljöbalkens område. Därför har förslag till taxa, efter samhällsbyggnadsnämndens beslut, ändrats under § 7 för att inkludera de nya siffrorna enligt indexregleringen.

§ 7 lyder efter justeringen:
”*Vid tillämpningen av denna taxa är timavgiften densamma som den fastställda timavgiften i Örnsköldsviks kommuns taxa för verksamhet inom miljöbalkens område.*

För 2026 är timtaxan 1 269 kr per hel timme.”

Kommunledningsförvaltningen har inget ytterligare att tillföra ärendet.

Prövning av barnets bästa

Ärendet gäller revidering av en taxa för avgifter som ska täcka samhällsbyggnadsnämndens kostnader vid myndighetsutövning. Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på barn och ungdomar. Med hänsyn till det har ingen ytterligare prövning av barnets bästa genomförts.

§ 200 (forts.)

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen § 223/2025, daterat 4 november 2025
- Kommunstyrelsens arbetsutskott § 141/2025, daterat 14 oktober 2025
- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 1 oktober 2025
- Förslag till taxa för miljö- och hälsoskyddsverksamhet utanför miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens område (med indexjustering enligt PKV för 2026), daterat 7 oktober 2025
- Samhällsbyggnadsnämnden § 111/2025, 25 september 2025
- Förslag till taxa för miljö- och hälsoskyddsverksamhet utanför miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens område, daterat 5 september 2025
- Taxa inom strålskyddslagens område, antagen av kommunfullmäktige 31 oktober 2016, § 212, reviderad av kommunfullmäktige 17 december 2018 § 250
- Taxa enligt lagen om internationella hot mot människors hälsa, antagen av kommunfullmäktige 31 oktober 2016 § 214
- Taxa för prövning och tillsyn enligt lagen om åtgärder mot förorening från fartyg, antagen av samhällsbyggnadsnämnden 26 september 2024 § 113

Kommunfullmäktiges behandling

Ordförande finner att det endast finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige antar taxa för miljö- och hälsoskyddsverksamhet utanför miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens område, daterad 7 oktober 2025. Taxan träder i kraft 1 januari 2026.

Jäv

På grund av jäv deltar inte Therese Häggquist (S) i handläggningen av ärendet.
- - - - -

§ 201 Upphävande av taxa inom strålskyddslagens område samt taxa enligt lagen om internationella hot mot människors hälsa (Kst/2025:985)

Ärendebeskrivning

Örnsköldsviks kommun har ett antal taxor som komplement till taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område (miljöbalkstaxan). Det inkluderar taxa för prövning och tillsyn enligt lagen om åtgärder mot förorening från fartyg (antagen § 113/2024 samhällsbyggnadsnämnden), taxa inom strålskyddslagens område (antagen § 212/2016 kommunfullmäktige) och taxa enligt lagen om internationella hot mot människors hälsa (antagen § 214/2016 kommunfullmäktige).

I och med att kommunfullmäktige föreslås upphäva taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken och anta taxa för verksamhet inom miljöbalkens område finns ett behov av att revidera även ovan nämnda taxor.

För att förenkla hanteringen kombineras alla taxor som idag kompletterar miljöbalkstaxan, samt taxebestämmelser för sprängämnesprekursorer till en taxa för miljö- och hälsoskyddsverksamhet utanför miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens område.

Taxa för prövning och tillsyn enligt lagen om åtgärder mot förorening från fartyg, taxa inom strålskyddslagens område och taxa enligt lagen om internationella hot mot människors hälsa kommer att ersättas av taxa för miljö- och hälsoskyddsverksamhet utanför miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens område. Därför behöver dessa tidigare antagna taxor upphävas.

Taxa för prövning och tillsyn enligt lagen om åtgärder mot förorening från fartyg är antagen av samhällsbyggnadsnämnden och hanteras därför i den instansen. Övriga två taxor är antagna av kommunfullmäktige och ska därför upphävas där.

Kommunledningsförvaltningens kommentarer

Kommunledningsförvaltningen har inget ytterligare att tillföra ärendet.

Prövning av barnets bästa

Ärendet gäller upphävande av taxa inom strålskyddslagens område samt taxa enligt lagen om internationella hot mot människors hälsa då dessa ska ersättas av en ny taxa. Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på barn och ungdomar. Med hänsyn till det har ingen ytterligare prövning av barnets bästa genomförts.

§ 201 (forts.)

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen § 224/2025, daterat 4 november 2025
- Kommunstyrelsens arbetsutskott § 142/2025, daterat 14 oktober 2025
- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 1 oktober 2025
- Samhällsbyggnadsnämnden § 111/2025, 25 september 2025
- Förslag till taxa för miljö- och hälsoskyddsverksamhet utanför miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens område, daterat 5 september 2025
- Taxa inom strålskyddslagens område, antagen av kommunfullmäktige 31 oktober 2016, § 212, reviderad av kommunfullmäktige 17 december 2018 § 250
- Taxa enligt lagen om internationella hot mot människors hälsa, antagen av kommunfullmäktige 31 oktober 2016 § 214

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige upphäver taxa inom strålskyddslagens område, antagen 31 oktober 2016 samt taxa enligt lagen om internationella hot mot människors hälsa, antagen 31 oktober 2016, från och med 1 januari 2026.

Detta beslut gäller under förutsättning att taxa för miljö- och hälsoskyddsverksamhet utanför miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens område är antagen.

Kommunfullmäktiges behandling

Björn Olsson (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige upphäver taxa inom strålskyddslagens område, antagen 31 oktober 2016 samt taxa enligt lagen om internationella hot mot människors hälsa, antagen 31 oktober 2016, från och med 1 januari 2026.

Detta beslut gäller under förutsättning att taxa för miljö- och hälsoskyddsverksamhet utanför miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens område är antagen.

Jäv

På grund av jäv deltar inte Therese Häggquist (S) i handläggningen av ärendet.
- - - - -

§ 202 Upphävande av taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer (Kst/2025:985)

Ärendebeskrivning

Taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer antogs av kommunfullmäktige 27 februari 2017, § 4. Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 25 september 2025 att föreslå kommunfullmäktige att anta taxa för miljö- och hälsoskyddsverksamhet utanför miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens område, som omfattar samma lagstiftningsområde som taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer.

I och med att kommunfullmäktige föreslås anta taxa för miljö- och hälsoskyddsverksamhet utanför miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens område behöver därför taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer upphävas.

Bestämmelserna i förslaget till ny taxa är desamma som i befintlig taxa, med två undantag; Ingen avgift föreslås debiteras för restid och avgifter föreslås att debiteras utifrån faktisk nedlagd handläggningstid istället för per nedlagd halvtimme av handläggningstid. Dessa undantag är i linje med bestämmelserna i taxa för verksamhet inom miljöbalkens område och då timtaxan utgår ifrån denna taxa bör även bestämmelserna gällande restid överensstämma.

Kommunledningsförvaltningens kommentarer

Kommunledningsförvaltningen har inget ytterligare att tillföra ärendet.

Prövning av barnets bästa

Ärendet gäller upphävande av en taxa för avgifter i och med att en ny taxa för området antas. Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på barn och ungdomar. Med hänsyn till det har ingen ytterligare prövning av barnets bästa genomförts.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen § 225/2025, daterat 4 november 2025
- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 23 oktober 2025
- Samhällsbyggnadsnämnden delegationsbeslut § 30/2025, 20 oktober 2025
- Förslag till taxa för miljö- och hälsoskyddsverksamhet utanför miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens område, daterat 5 september 2025

§ 202 (forts.)

Kommunfullmäktiges behandling

Ordförande finner att det endast finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige upphäver taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer, antagen 27 februari 2017 § 4, från och med 1 januari 2026.

Detta beslut gäller under förutsättning att taxa för miljö- och hälsoskyddsverksamhet utanför miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens område är antagen.

Jäv

På grund av jäv deltar inte Therese Häggquist (S) i handläggningen av ärendet.
- - - - -

§ 203 Revidering av renhållningsordning, Örnsköldsviks kommun 2023 – 2033 (Kst/2024:1076)

Ärendebeskrivning

Varje kommun ska enligt 15 kapitlet 41 § miljöbalken ha en renhållningsordning som antas av kommunfullmäktige. Renhållningsordningen riktar sig till geografisk kommun och ska innehålla en avfallsplan och de föreskrifter om hantering av avfall som kommunen har meddelat med stöd av miljöbalken. Föreskrifterna reglerar avfallshanteringen mera i detalj för renhållare, tillsynsmyndigheten och fastighetsinnehavare. En avfallsplan ska redovisa uppgifter om det avfall som uppstår inom geografisk kommun och uppgifter om vilka åtgärder kommunen vidtar för att minska avfallets mängd och farlighet. I avfallsförordningen SFS 2020:614 regleras vad avfallsplanen ska omfatta. Det finns även föreskrifter från Naturvårdsverket (NFS 2020:6) att följa.

Avfallsförordningens 9 kap 8 § anger att uppgifterna i avfallsplanen ska ses över minst vart fjärde år och uppdateras vid behov. Örnsköldsviks befintliga renhållningsordning beslutades av kommunfullmäktige 30 januari 2023, § 7. Efter antagande har ett antal nya nationella lagkrav tillkommit och renhållningsordningen har därför reviderats så att renhållningsordningen och dess föreskrifter går i linje med gällande lagstiftning.

Kommunkoncernen har en styrdokumentshierarki som anger beslut av olika dokument på olika nivåer i organisationen. Med de lagkrav på innehåll i en avfallsplan utgör policy, strategi och riktlinjer för avfallshantering för Örnsköldsviks kommun samt tillhörande bilagor kommunens renhållningsordning. Samtliga dokument ska därmed beslutas av kommunfullmäktige.

Organisation och process

Revideringsarbetet har skett under första kvartalet 2025 genom en mindre koncernintern arbets- samt styrgrupp. Inom koncernen har representanter för kommunalt renhållningsbolag, samhällsbyggnadsförvaltning och kommunledningsförvaltning deltagit. Information har delgetts kommunstyrelsens tillväxt- och planutskott den 18 mars 2025.

Omfattning av revidering

Revideringen har utgjorts av att textmässigt komplettera med formuleringar så att gällande lagstiftning inkluderats kring olika sakområden. Revideringen har inte inkluderat mål och åtgärder då de fortfarande är aktuella och beslutades av kommunfullmäktige i januari 2023.

§ 203 (forts.)

Mål 17, 18 och 19 har förtydligats utifrån att ange att målen gäller för de deponier där kommunen har tillsynsansvaret och inte för de deponier där länsstyrelsen har tillsynsansvaret. Detta för att möjliggöra fortsatt uppföljning av målen. Innehållet i målen är inte förändrat när det gäller vad kommunen ska arbeta med.

Mål 15 anger att *”Avfallssortering för angivna fraktioner sker hos samtliga kommunens verksamheter senast år 2024.”* Fraktionerna är Restavfall, Matavfall, Plastförpackningar, Pappersförpackningar, Metallförpackningar, Färgade glasförpackningar, Ofärgade glasförpackningar, Returpapper/Tidningar, El avfall, Farligt avfall samt *Textil* (det vill säga textilavfall).

Utmaningen för svenska kommuner och ideella organisationer genom det tidigare kravet att allt textilavfall ska sorteras ut och omhändertas för återvinning och återbruk har lett till att regeringen gjort en översyn och förändring i lagstiftningen under sommaren 2025. Hushåll och verksamheter ska även fortsättningsvis sortera ut textilavfall – med undantag för avfall som;
1. strumpor och underkläder
2. textil som är mögligt eller angripet av skadedjur
3. är fläckigt, nedsmutsat, slitet eller trasigt så att det omöjliggör eller avsevärt försvårar en återanvändning eller materialåtervinning.

Denna lagändring och undantag börjar gälla den 1 oktober 2025. Undantagen numrerade ovan får i stället läggas i restavfallet.

Befintligt mål 15 för kommunal koncern bibehålls därför i nuvarande formulering och angivna fraktioner. Hur textilavfallet ska omhändertas behöver kommuniceras till kommunala verksamheter.

Fortsatt arbete inför införande av fastighetsnära insamling

Under revideringsarbetet våren 2025 har behov identifierats att utreda fortsatt process och ansvar för att anvisa alternativa hämtplatser i de situationer där hämtning vid fastighet inte är möjlig. Det arbetet har endast nyligen påbörjats och kommer att genomföras i samverkan mellan förvaltningsorganisation och ansvarigt bolag.

Samråd

Arbetet med revideringen av renhållningsordningen påbörjades under hösten 2024 med en gemensam intern process för att lägga grunden med den strategiska miljöbedömningen samt förslag på avgränsning av MKB och de viktigaste miljöaspekterna som berörs. Avgränsningssamråd med länsstyrelsen genomfördes under januari 2025.

§ 203 (forts.)

Det koncerninterna samrådet har pågått mellan den 30 april till 22 augusti 2025 till samtliga nämnder, Konsult- och serviceförvaltningen samt helägda bolag. Av dessa har Miva och samtliga nämnder lämnat yttranden.

Enligt Miljöbalken 15 kap 42 § ska kommunen på lämpligt sätt och i skälig omfattning samråda med berörda genom utställelse av handlingar under minst 4 veckor. Efter kungörelse samt nyhet på kommunens externa webb har förslag till ny renhållningsordning ställts ut från den 21 maj till den 20 juni 2025. Samtliga handlingar var tillgängliga digitalt via kommunens webb samt fysiskt för läsning i Kronanhuset under öppettider.

Utöver detta har handlingarna skickats ut till 12 aktörer enligt samrådsredogörelse men endast Länsstyrelsen Västernorrland har lämnat yttrande.

Utlåtandet från Länsstyrelsen Västernorrland
Det förslag till renhållningsordning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning som lämnats in av Örnsköldsviks kommun i sin helhet överensstämmer med gällande förordningar och föreskrifter.

Bemötande av synpunkter

Enligt Miljöbalkens 15 kap 43 § ska kommunen inför antagande av renhållningsordningen ta hänsyn till de synpunkter som kommit fram i samrådet. Efter båda samrådsförfarandena har arbetsgruppen bemött alla synpunkter som kommit in och till styrgruppen utarbetat förslag på ändringar där det varit relevant. Alla bemötanden till synpunkterna finns angivna i samrådsredogörelsen. De få synpunkter som har kommit in har varit av lättare karaktär som språkliga korrigeringar, fel i numrering samt behov av förtydliganden.

Konsekvenser

Sammanfattningsvis bedömer miljökonsekvensbeskrivningen att effekterna av genomförandet av avfallsplanen i huvudsak är positiva och bedöms medverka till en ökad hållbarhet vad gäller avfallshanteringen i kommunen.

Positiv miljöpåverkan bedöms främst uppstå till följd av åtgärder för att minska avfallsmängderna och öka mängden som materialåtervinns. Det är dock viktigt att säkerställa att de åtgärder och mål som anges i planen rörande informationsinsatser som syftar till förändrade beteenden omsätts i praktiken så att mängden avfall verkligen minskar och att mängden avfall som materialåtervinns och återbrukas ökar.

Negativ påverkan bedöms främst kunna uppkomma vid ökat transportbehov, vilket påverkar klimat- och luftkvaliteten samt buller. Sammantaget bedöms den negativa påverkan av genomförandet av avfallsplanen vara liten.

§ 203 (forts.)

Konsekvenserna för kommunala verksamheter är svåra att bedöma då många mål och åtgärder ligger inom ordinarie verksamhet eller utveckling av ordinarie verksamhet, vissa mål inkluderar lagkrav samt att avfallsplanen har en potentiellt lång giltighetsperiod. Utgångspunkten är att avfallsplanens mål och åtgärder ska införlivas i respektive verksamhet och därmed också i verksamhetsplanering och budgetberedning.

Ansvar och uppföljning

För att nå målen i denna avfallsplan krävs att åtgärder vidtas av kommunala nämnder och bolag, privata aktörer samt av medborgare i kommunen. För kommunala bolag och nämnder innebär en avfallsplan styrande mål och åtgärder som ska arbetas in i mål- och resursplaner samt verksamhetsplaner. Utförda åtgärder som syftar till att nå målen ska därmed följas upp i ordinarie verksamhetsuppföljning.

Berörda nämnder och bolag ska årligen senast den 30 april redovisa statistikunderlag samt vidtagna åtgärder i avfallsplan. Uppföljning av avfallsplanen sker genom Stratsys för att effektivisera uppföljning och verksamhetsplanering. Uppföljningen redovisas därefter årligen till kommunstyrelsen. De övergripande målen i strategin och de prioriterade strategierna för respektive styrmedel följs upp övergripande vartannat år i samband med den årliga uppföljningen.

Prövning av barnets bästa

Kommunledningsförvaltningen bedömer att en generell prövning är lämpligt i detta ärende. All avfallshantering är lagstyrt och avfallsplanen har dessutom krav på sig att följa EU:s avfallstrappa genom mål och åtgärder som ska verka för att samhällets avfallshantering ska ”klättra uppför avfallstrappan”, det vill säga bli alltmer resurseffektivt. Ärendet består av förslag till ny renhållningsordning och dess föreskrifter som genom detta förslag går i linje med gällande lagstiftning. Detta gynnar barn och ungdomar positivt genom att verka för minskat överutnyttjandet av naturresurser, minskade transporter, effektivare resursutnyttjande och minska den miljöpåverkan som vår avfallshantering har. Genom att ingen speciell målgrupp av barn berörs direkt har inte det funnit behov av att ytterligare inhämta åsikter i frågan.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen § 218/2025, daterat 4 november 2025
- Kommunstyrelsens arbetsutskott § 136/2025, daterat 14 oktober 2025
- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 26 september 2025

§ 203 (forts.)

- Policy för avfallshantering i Örnsköldsviks kommun 2023 – 2033, daterad 26 september 2025
- Strategi för avfallshantering i Örnsköldsviks kommun 2023 – 2033, daterad 26 september 2025
- Riktlinjer för avfallshantering i Örnsköldsviks kommun 2023 – 2033, daterad 26 september 2025
- Bilaga 1: Lokala föreskrifter, daterad 26 september 2025
- Bilaga 2: Nulägesbeskrivning, daterad 26 september 2025
- Bilaga 3: Uppföljning av mål och åtgärder i föregående avfallsplan, daterad 26 september 2025
- Bilaga 4: Nationella miljökvalitetsmål, etappmål samt andra relevanta mål, strategier och planer, daterad 26 september 2025
- Bilaga 5: Anläggningar för att förebygga och hantera avfall, daterad 26 september 2025
- Bilaga 6: Nedlagda deponier, daterad 26 september 2025
- Bilaga 7: Miljökonsekvensbeskrivning (MKB), daterad 26 september 2025
- Samrådsredogörelse, daterad 26 september 2025

Beslutsunderlagen inkluderar en kopia av respektive dokument tillhörande renhållningsordningen där ändringar från tidigare version är markerade.

Kommunfullmäktiges behandling

Ordförande finner att det endast finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige godkänner reviderad renhållningsordning för Örnsköldsviks kommun 2023 – 2033, med följande ändringar i handlingen Lokala föreskrifter.
§ 43 ändras till:
Enligt 3 kap 41 § avfallsförordningen ska den som är innehavare av en hamn lämna uppgift om behovet av avfallshantering till kommunen. Uppgifterna ska lämnas till samhällsbyggnadsnämnden.

§ 47 ändras till:
47 § Trädgårds- och parkavfall får eldas på den egna fastigheten om det sker enligt 4 kap 13 § avfallsförordningen (2020:614). Eldning av trädgårds- och parkavfall är förbjuden inom tätort under perioden 10 maj – 10 oktober.

§ 203 (forts.)

Renhållningsordningen består av följande dokument.

- Policy för avfallshantering i Örnsköldsviks kommun 2023 – 2033, daterad 26 september 2025
- Strategi för avfallshantering i Örnsköldsviks kommun 2023 – 2033, daterad 26 september 2025
- Riktlinjer för avfallshantering i Örnsköldsviks kommun 2023 – 2033, daterad 26 september 2025
- Lokala föreskrifter, del av kommunens renhållningsordning, daterad 26 september 2025
- Nulägesbeskrivning, del av kommunens renhållningsordning, daterad 26 september 2025
- Uppföljning av mål och åtgärder i föregående avfallsplan, del av kommunens renhållningsordning, daterad 26 september 2025
- Nationella miljökvalitetsmål, etappmål samt andra relevanta mål, strategier och planer, del av kommunens renhållningsordning, daterad 26 september 2025
- Anläggningar för att förebygga och hantera avfall, del av kommunens renhållningsordning, daterad 26 september 2025
- Nedlagda deponier, del av kommunens renhållningsordning, daterad 26 september 2025
- Miljökonsekvensbeskrivning (MKB), del av kommunens renhållningsordning daterad 26 september 2025

- - - - -

§ 204 Återrapportering av uppdrag, utvärdering samverkansavtal om gemensam överförmyndarnämnd i Umeåregionen, efter återremiss (Kst/2023:429, Kst/2025:131)

Ärendebeskrivning

Under § 142/2023 beslutade kommunfullmäktige den 19 juni 2023 att godkänna samverkansavtal gällande Umeåregionens gemensamma överförmyndarnämnd. Kommunfullmäktige beslutade även att Örnsköldsviks kommun står för kostnaderna för fysisk närvaro i Örnsköldsvik till dess att utvärdering av samverkansavtalet har skett samt att risk- och konsekvensanalys vid eventuellt avslut av avtalet i förtid har tagits fram.

Under § 48/2025 beslutade kommunfullmäktige den 31 mars 2025 att återremittera ärendet ”Återrapportering av uppdrag, utvärdering samverkansavtal om gemensam överförmyndarnämnd i Umeåregionen” med motivering:

- att förvaltningen tar fram ett underlag med jämförelse mellan dagens upplägg och en egen nämnd med 5 ledamöter
- att förvaltningen beskriver vad som krävs för att avbryta avtalet
- att förvaltningen ändrar i tabellen i underlaget så att det är korrekt enligt det nya avtalet

Redovisning inför kommunfullmäktiges beslut 19 juni 2023
I underlaget till kommunfullmäktige den 19 juni 2023 ingick en redovisning av kommunledningsförvaltningens bedömning av kostnader ifall fullmäktige inte skulle godkänna det nya samverkansavtalet. Dessa svar var då en del av denna redovisning.

Om kommunen inte godkänner nytt samverkansavtal, vad kostar det att avbryta det gamla avtalet?
Om kommunen inte godkänner förslaget till nytt samverkansavtal gäller det avtal som antogs av kommunfullmäktige i Örnsköldsviks kommun den 16 december 2019, § 252. Avtalstiden var från den 1 mars 2020 till och med den 31 december 2022, och är därefter förlängt med fyra år i taget. Uppsägning av avtalet kan göras av var och en av de samverkande kommunerna. Sådan uppsägning ska ske skriftligen senast ett år före den löpande avtalstidens utgång. I annat fall förlängs avtalet med fyra år i taget. Av samverkansavtalet framgår inget om utträde i förtid, under pågående avtalsperiod. Ett sådant utträde skulle därför föranleda en förhandling mellan den gemensamma nämnden och kommunen.

§ 204 (forts.)

Om kommunen godkänner nytt samverkansavtal, vad kostar det att avbryta det avtalet?
Förslag till nytt samverkansavtal kommer efter det antagits av samtliga samverkande kommuner att gälla från och med den 1 januari 2024 till och med den 31 december 2027. Uppsägning av avtalet kan göras av var och en av de samverkande kommunerna och ska ske senast ett år före den löpande avtalstidens utgång. I annat fall förlängs avtalet varje gång med fyra år i taget.

Av samverkansavtalet framgår inget om utträde i förtid, under pågående avtalsperiod. Ett sådant utträde skulle därför föranleda en förhandling mellan den gemensamma nämnden och kommunen.

Vad kostar det för Örnsköldsviks kommun att ha kvar eget kontor för berörda medarbetare?
Idag bedrivs Örnsköldsvikskontoret i Örnsköldsviks kommuns lokaler på Nygatan 16. Kostnaden beräknas idag till 186 tkr. Emellertid pågår en översyn av lokalerna och en kostnad för ett eget kontor i Örnsköldsvik bör därför utgå ifrån vad kostnaden skulle bli i en externt förhyrd lokal. Kostnaden för en externt förhyrd lokal kan variera men ett riktmärke för en lokal som storleksmässigt skulle passa, men som behöver anpassas utifrån arkivbehov, är 400 tkr. Lokalen behöver därefter anpassas såväl avseende it-nätverk, arkiv samt även avseende möjlighet att ta emot externa besök. Dessa kostnader går inte att uppskatta utan styrs av lokalen som i sådant fall är aktuell.

Vad kostar det att driva överförmyndarnämnden inom egen regi?
Kostnad för befintlig verksamhet före och efter fördelningsnyckel framgår nedan.

	Budget enl ny fördelningsnyckel	**Budget**
	2024	**2023**
Årsarb budget	4,75	6
Kostnader		
Personalkostnader, inkl drift	*3618*	4157,8
Gode män, arvoden	1950	1950
Optio/ köp av vht	800	800
Nämnd	75	75
Summa	**6443**	**6982,8**
Effektivisering		-873,8
Totalt	**6443**	**6109**

§ 204 (forts.)

Med den nya fördelningsnyckeln skulle kommunen spara 0,5 Mkr exklusive de kontor som används idag på Nygatan som istället kan användas av andra. I fördelningsnyckeln ligger en hyreskostnad från Umeå som inte tidigare debiterats någon kommun. Den gamla fördelningsnyckeln utgick fördelningen av kostnader på invånarantal, i den nya fördelningsnyckeln utgår fördelningen från antal ärenden. Priset i den nya fördelningsnyckeln är ännu ej helt klar, siffran 3,618 Mkr är preliminär.
När samarbetet inleddes ingick 7 tjänster/årsarbetare som överfördes till Umeå kommun, de har effektiviserats till 6 årsarbetare och ska ytterligare effektiviseras till 4,75 årsarbetare. Ända sedan övertagandet av verksamheten från samhällsbyggnadsförvaltningen 2020 har den visat ett underskott. Även under tiden hos samhällsbyggnadsförvaltningen visade verksamheten ett underskott. Det prognostiserade underskottet uppgår för 2023 till 0,9 Mkr.

Utöver ovanstående kostnader tillkommer, vid drift i egen regi, kostnader för

- Nämnd: budget 3+3: 20 tkr/år
- Chef (kostnad beror på huruvida det ryms inom ramen för enhetschef som redan finns i Örnsköldsviks kommuns organisation eller om en ny enhetschefstjänst behöver inrättas).
- Hyreskostnader samt anpassning av lokal m.m.
- Effektivisering motsvarande 1,25 tjänster/årsarb vid oförändrat arbetssätt.
- Eventuella merkostnader vid utträde i förtid (förhandling).

Därutöver tillkommer engångskostnader för överföring av registeruppgifter i verksamhetssystemet Wärna samt kostnader för att digitalisera ärendeakterna. Dessa är inte möjliga att beräkna utan en djupare utredning.

Sammanfattning av genomförd utvärdering av samverkansavtalet

Fördelar för de samverkande kommunerna med gemensam överförmyndarnämnd
Ökad rättssäkerhet: Genom att samla resurser och kompetens på ett ställe kan nämnden säkerställa en högre kvalitet och rättssäkerhet i myndighetsutövningen.

Minskad sårbarhet: Fler anställda på samma plats innebär att verksamheten blir mindre sårbar vid exempelvis sjukdom eller annan frånvaro.

Kostnadseffektivitet: Genom att dela på kostnaderna för administration och tillsyn kan kommunerna spara pengar och använda resurserna mer effektivt.

Kompetensutveckling: En större organisation ger bättre möjligheter till kompetensutveckling för de anställda, vilket i sin tur höjer kvaliteten på arbetet.

§ 204 (forts.)

Tydligare styrning: Med en gemensam nämnd blir styrningen tydligare och mer enhetlig, vilket underlättar för både anställda och de som är beroende av nämndens tjänster.

Potentiella nackdelar med en gemensam överförmyndarnämnd
Minskad lokal förankring: En gemensam nämnd kan leda till att beslutsfattandet blir mer centraliserat, vilket kan minska den lokala förankringen och förståelsen för specifika behov i varje enskild kommun.

Kommunikationsutmaningar: Samarbete mellan flera kommuner kan innebära utmaningar i kommunikationen och samordningen, vilket kan leda till ineffektivitet och missförstånd.

Risk för byråkrati: En större organisation kan ibland bli mer byråkratisk, vilket kan fördröja beslutsprocesser och minska flexibiliteten.

Olikheter i resurser och prioriteringar: Kommuner kan ha olika resurser och prioriteringar, vilket kan skapa konflikter eller obalans i hur nämndens arbete utförs.

Sårbarhet vid förändringar: Om en av de samverkande kommunerna beslutar att lämna samarbetet kan det påverka stabiliteten och effektiviteten i nämndens arbete.

Ansvarsfördelning
Nämndens politiska ansvar för verksamheten granskas regelbundet, av revisorerna i sitt revisionsuppdrag, men även av länsstyrelsen. I dessa granskningar förekommer viss kritik men granskningarna leder ändå till ett godkänt betyg.

Utifrån nämndens reglemente och beslut är överförmyndarnämndens förvaltningsorganisation ansvarig för utförande och verkställande av nämndens verksamhet. Överförmyndarenheten i Umeå kommun har tidigare legat direkt under stadsdirektören, men är nu organiserade under avdelningen för Demokrati och Juridik. Ny chef för enheten har tillträtt i januari 2025.

Under tiden för utvärderingen har dåvarande chef över överförmyndarenheten avslutat sin tjänst och enhetens arbete letts av en tillförordnad chef. Det har till viss del påverkat arbetet med denna utvärdering.

Slutsatser
- Uppdraget att skapa en gemensam enhet utifrån överförmyndarenhetens två kontor i Umeå och Örnsköldsvik inte har utförts. Arbetssätt och processer är tydligt olika vid de två kontoren

§ 204 (forts.)

- Arbetet med digitalisering av verksamheten har inte genomförts, projektet pågår men har otydligt mål och tidsram, och är inte prioriterat eller resurssatt för att nå efterfrågat resultat.
- Arbetsbelastningen vid kontoret i Örnsköldsvik upplevs som hög, samtidigt som arbetet med granskning av årsräkningar är allvarligt eftersatt.
- Den effektivisering som en gemensam enhet skulle kunna innebära har inte uppfyllts och ser inte heller ut att kunna göra det i närtid. Orsaker till det är bland annat utebliven digitalisering, svag utveckling av arbetssätt och processer samt ökad tillströmning av ärenden. Den ökade ärendemängden innehåller dessutom flera ärenden med större komplexitet.

Kommunledningsförvaltningens kommentarer

Kommunledningsförvaltningen är medveten om de utmaningar verksamheten har haft och står inför. Kontoret i Örnsköldsvik har dock haft en utmaning med hög arbetsbelastning även före sammanslagningen med Umeåregionen och det är något som behöver hanteras oavsett gemensam nämnd eller inte.

Att gå samman med Umeåregionen har på den politiska nivån sannolikt medfört fördelar kopplat till den utsatthet, gentemot alla aktörer i verksamheten, som den tidigare organisationen i Örnsköldsvik hade med enbart en ensam Överförmyndare till skillnad mot att nu ha en gemensam nämnd med 10 ledamöter.

Potentialen att uppnå fördelarna med en gemensam förvaltningsorganisation finns, men det återstår att praktiskt genomföra för Överförmyndarenheten. Att lämna den gemensamma nämnden för att i Örnsköldsviks kommun i egen regi driva verksamheten skulle innebära att man avsäger sig de kvalitets- och effektiviseringsvinster som är möjliga. Det finns dessutom en samstämmig uppfattning både från politiker och tjänstepersoner att den tidigare organisationen med en ensam Överförmyndare inte är något man vill gå tillbaka till. Det innebär att en egen överförmyndarnämnd skulle behöva inrättas med medföljande administration och kostnader.

Kommunledningsförvaltningen ser att förutsättningarna för att uppnå de fördelar som finns med en gemensam förvaltningsorganisation är bättre idag än tidigare. Det finns i dag en chef tillsatt för enheten och den nya organisatoriska tillhörigheten kommer att bidra till ett förbättrat arbete. Det som dock kommer att krävas är en tydlig politisk styrning och uppföljning från nämnden till förvaltningsorganisationen. För tillfället arbetar kommunledningsförvaltningen med att ta fram en rutin för uppsiktsplikten avseende gemensamma nämnder. Den rutinen kommer även att vara ett bra verktyg för kommunstyrelsens uppföljning av nämndens arbete.

§ 204 (forts.)

Komplettering efter återremiss

Tabell över budget utifrån gällande fördelningsnycklar per år

Denna tabell visar budget och utfall för Örnsköldsviks kommun enligt gällande fördelningsnycklar för det år det gäller.

	Budget	**Utfall**	**Budget**	**Utfall**	**Budget**	**Utfall**
	2025	**2025 tom juli**	**2024**	**2024**	**2023**	**2023**
Årsarb budget	5		4,75		6	
Kostnader						
Personalkostnader, inkl drift	4030	2550,5	3852	4368,7	4157,8	4998,1
Gode män, arvoden	1950	1081,7	1950	1623,7	1950	1351,9
Optio/ köp av vht	1000	215,4	1000	765,7	800	30,5
Nämnd	129	73,8	76	145	75	151,1
Övrigt			231			
Summa	**7109**	**3921,4**	**7109**	**6903,1**	**6982,8**	**6531,6**
Effektivisering					-873,8	
Totalt	**7109**	**3921,4**	**7109**	**6903,1**	**6109**	**6531,6**

Jämförelse mellan dagens upplägg med samverkan med Umeåregionen och en egen nämnd med fem ledamöter

En jämförelse mellan dagens upplägg och en egen nämnd med tre ledamöter redovisas i tidigare utvärdering där för- och nackdelar presenteras. En nämnd med fem ledamöter innebär vissa ökade kostnader för arvoden.

Utöver de kostnader som dagens upplägg ger skulle en egen nämnd med fem ledamöter innebära ökade kostnader för:

- sekreterare för nämnden
- lokalkostnader för nämnden
- chef för förvaltningsorganisationen
- ekonomi-, löne- och HR-stöd
- flytt och drift av verksamhetssystem.

§ 204 (forts.)

En överförmyndarenhet med fem medarbetare kan vara för liten enhet för att ha en egen chef men på grund av verksamhetens karaktär anser kommunledningsförvaltningen att det är nödvändigt att en chef tillsätts för verksamheten. Därför behöver den kostnaden inkluderas om en egen överförmyndarnämnd skapas.

De kostnader som idag finns för personal och drift kan komma att öka då Örnsköldsviks kommun ska stå för hela kostnaden själv och inte kan dra nytta av samordningsvinsterna i en gemensam nämnd.

De kostnader som ligger utanför budget för överförmyndarnämnden så som exempelvis förvaltarenheten i Örnsköldsvik kommer oavsett om överförmyndarnämnden drivs i egen regi eller i en gemensam nämnd ligga på samma nivå. Vid en eventuell övergång till en egen nämnd behöver övergångskostnaderna tas med i beräkningen.

Utöver detta finns det, precis som det framgår av utvärderingen, potentiella fördelar med att ingå i en gemensam nämnd och det finns andra potentiella fördelar med att ha en egen nämnd. Det är problematiskt att jämföra sätten rakt av eftersom det nödvändigtvis inte speglar vilka de faktiska kostnaderna är. Värdet av fördelarna att ha en egen nämnd måste ses i förhållande till de kostnader som kan uppstå av att fördelarna i en gemensam nämnd inte uppnås. Det är svårt att räkna fram en kostnad för dessa, men det är viktigt att ta hänsyn till detta vid en jämförelse mellan de olika sätten att organisera en överförmyndarnämnd.

Potentiella fördelar med en gemensam nämnd

- Säkerställa högre kvalitet och rättssäkerhet i myndighetsutövningen
- Minskad sårbarhet vid tex. sjukdom och annan frånvaro
- Kostnadseffektiviteten ökar då kostnader för administration och tillsyn delas upp mellan anslutna kommuner
- En större organisation ger bättre möjligheter till kompetensutveckling för de anställda, vilket i sin tur höjer kvaliteten på arbetet
- Med en gemensam nämnd blir styrningen tydligare och mer enhetlig, vilket underlättar för både anställda och de som är beroende av nämndens tjänster
- Beslut i känsliga ärenden kan fattas med mer trygghet för de förtroendevalda

Potentiella fördelar med en egen nämnd

- En egen nämnd ökar den lokala förankringen och förståelsen för specifika behov i varje enskild kommun
- En mindre organisation skapar snabbare kommunikationsvägar, kan ge ett effektivare arbete, snabbare beslutsprocesser och ökad flexibilitet
- En egen nämnd kan fatta egna beslut utifrån sina resurser och prioriteringar

§ 204 (forts.)

Vad krävs för att avbryta avtalet

Det gällande avtalet gäller fr.o.m. den 1 januari 2024 t.o.m. den 31 december 2027. Uppsägning av avtalet kan göras av var och en av de samverkande kommunerna. Sådan uppsägning ska ske skriftligen senast ett år före den löpande avtalstidens utgång. I annat fall är avtalet varje gång förlängt med fyra år i taget.

Prövning av barnets bästa

Ärendet innebär ett godkännande av en utvärdering av Umeåregionens samverkansavtal om gemensam överförmyndarnämnd i Umeåregionen. En enkel prövning av barnets bästa har genomförts och förslag till beslut bedöms inte ha någon påverkan på barn och unga.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen § 217/2025, daterat 4 november 2025
- Kommunstyrelsens arbetsutskott § 135/2025, daterat 14 oktober 2025
- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 15 september 2025
- Kommunfullmäktige § 48/2025, daterat den 31 mars 2025
- Utvärdering samverkansavtal om gemensam överförmyndarnämnd i Umeåregionen, daterad 20 januari 2025
- Kommunfullmäktige § 142/2023, daterat 19 juni 2023
- Samverkansavtal, gemensam överförmyndarnämnd i Umeåregionen, daterad 26 juni 2023

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige godkänner återrapportering av uppdrag, utvärdering samverkansavtal om gemensam överförmyndarnämnd i Umeåregionen, daterad 20 januari 2025.

Kommunfullmäktiges behandling

Carolina Sondell (S) yrkar att avtalet med Umeåregionen om gemensam överförmyndarnämnd sägs upp från 2026-12-31. Göran Wåhlstedth (V), Olle Häggström (S), Jenny Voittonen (SD), Erika Howcroft (S) och Zenitha Nordfjell (S) instämmer i yrkandet.

Anna-Britta Åkerlind (C) yrkar avslag på Carolina Sondells (S) yrkande och yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

§ 204 (forts.)

Mikael Malmén (S) begär att sammanträdet ajourneras. Ordförande informerar att sammanträdet ajourneras kl. 13.51-13.55.

Mikael Malmén (S) ställer en ordningsfråga om presidiet kommer att ta upp Carolina Sondells (S) yrkande till behandling. Ordförande informerar om att Carolina Sondells (S) yrkande innebär att ett nytt ärende väcks och det kommer därför inte läggas fram som förslag till beslut.

Mikael Malmén (S) yrkar att ärendet återremitteras eftersom återrapporteringen inte svarar på frågorna som ställdes vid förra återremissen:

- att förvaltningen tar fram ett underlag med jämförelse mellan dagens upplägg och en egen nämnd med 5 ledamöter
- att förvaltningen beskriver vad som krävs för att avbryta avtalet
- att förvaltningen ändrar i tabellen i underlaget så att det är korrekt enligt det nya avtalet.

Anna-Britta Åkerlind (C) yrkar avslag på Mikael Malméns (S) yrkande om återremiss.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns yrkande på kommunstyrelsens förslag samt yrkande om att ärendet ska återremitteras.

Ordförande frågar först om ärendet ska återremitteras eller avgöras vid dagens sammanträde och finner att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde.

Omröstning

Omröstning begärs och verkställs.

Följande beslutsgång godkänns.
Ja-röst för att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde.
Nej-röst för att återremittera ärendet.

Omröstningsresultat

28 ja-röster
31 nej-röster
2 frånvarande

Se bifogad omröstningslista.

§ 204 (forts.)

Ordförande finner att kommunfullmäktige har beslutat att ärendet ska återremitteras.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige återremitterar ärendet eftersom återrapporteringen inte svarar på frågorna som ställdes vid förra återremissen:

- att förvaltningen tar fram ett underlag med jämförelse mellan dagens upplägg och en egen nämnd med 5 ledamöter
- att förvaltningen beskriver vad som krävs för att avbryta avtalet
- att förvaltningen ändrar i tabellen i underlaget så att det är korrekt enligt det nya avtalet.

Reservation

Julia Jäger (M), Tom Jonsson (M), Jeanette Karlsson (M), Johan Sjöblom (M) och Annica Jonsson (M) reserverar sig mot beslutet.

- - - - -

Omröstningslista § 204

Ledamot	Röst	Ledamot	Röst
Mikael Malmén (S)	Nej	Anna-Lena Lindberg (C)	Ja
Anna Sundberg (S)	Nej	Henrik Hägglund (C)	Ja
Mattias Öberg (S)	Nej	Björn Olsson (C)	Ja
Zenitha Nordfjell (S)	Nej	Marielle Hagström (C)	Ja
Torbjörn Vestman (S)	Nej	Erika Sjödin (C)	Ja
Michael Axelsson (S)	Nej	Anna-Britta Åkerlind (C)	Ja
Kristin Ögren (S)	Nej	Elin Mårtensson (C)	Ja
Carolina Sondell (S)	Nej	Andreas Jansson (C)	Ja
Tom Sundelin (S)	Nej	Bruno Byström (C)	Ja
Erika Howcroft (S)	Nej	Erik Orrell (C)	Ja
Anna-Karin Sjölund (S)	Nej	Jeanette Karlsson (M)	Ja
Jan Lindstedt (S)	Nej	Carl Thunberg (M)	Ja
Caisa Johansson (S)	Nej	Sylvia Sundqvist (M)	Ja
Jim Sundelin (S)	Nej	Annica Jonsson (M)	Ja
Matilda Häggkvist (S)	Nej	Marianne McHardy (M)	Ja
Susanne Silverkraft (S)	Nej	Johannes Nordin (M)	Ja
Maria Gröndahl (S)	Nej	Julia Jäger (M)	Ja
Kazim Karkan (S)	Nej	Göran Brorsson (KD)	Ja
Ulf Andersson (SD)	Nej	Joseph Daibess (KD)	Ja
Jenny Voittonen (SD)	Nej	Maria Gulliksson (KD)	Ja
Mario Leijon Backe (SD)	Nej	Ullrika Kallin Eriksson (KD)	Ja
Gösta Nordberg (SD)	Nej	Maria Borgehammar (KD)	Ja
Daniel Berglund (V)	Nej	Bertil Jonsson (C)	Ja
Maud Persson (V)	Nej	Vivi-Anne Olsson (C)	Ja
Göran Wåhlstedth (V)	Nej	Olof Glud (M)	Ja
Carola Öberg (S)	Nej	Johan Sjöblom (M)	Ja
Lars Edblad (S)	Nej	Tom Jonsson (M)	Ja
Zeth Olsson (S)	Nej	Maria Berggren (KD)	Ja
Olle Häggström (S)	Nej	Vakant (SD)	Frånvarande
Therese Häggquist (S)	Nej	Vakant (SD)	Frånvarande
Gunnar Eklöf (V)	Nej		

§ 205 Motionssvar, hjälp till medborgare som behöver stöd för att bevaka sin rätt, förvalta egendom eller sörja för sin person (S) (Kst/2025:297)

Ärendebeskrivning

En motion med rubriken *Hjälp till medborgare som behöver stöd för att bevaka sin rätt, förvalta egendom eller sörja för sin person* har lämnats in till kommunfullmäktige av Carolina Sondell (S). Motionen togs emot av kommunfullmäktige den 31 mars 2025 och överlämnade till kommunstyrelsen för beredning.

Motionen

Vi Socialdemokrater känner oss djupt oroade över att de som är i behov av ställföreträdare inte får det i tid och vi har ett gemensamt ansvar att hjälpa våra kommunmedborgare. När behovet av stöd inte säkerställs hamnar individer i utanförskap och risken är stor att individen far illa, kostnaderna blir högre och de hamnar oftast någon annanstans.

Att vara god man eller förvaltare handlar om att hjälpa en medmänniska. En god man eller förvaltares huvudsakliga uppgift är att representera någon som på grund av sjukdom, psykisk funktionsnedsättning, försvagat hälsotillstånd eller liknande behöver hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person.

Överförmyndarnämnden i Umeåregionen är en gemensam nämnd för överförmyndare i Bjurholm, Nordmaling, Robertsfors, Umeå, Vindeln, Vännäs och Örnsköldsvik. Uppdraget är att genom tillsyn motverka rättsförluster för personer som på grund av sjukdom, psykisk funktionsnedsättning, försvagad hälsa eller liknande förhållande inte själva kan tillvara sina rättigheter. En rättsförlust kan uppstå om en person inte kan förvalta sin egendom eller föra sin talan gentemot exempelvis myndigheter och företag. Den gemensamma överförmyndarnämnden är en juridisk person och en egen myndighet, på samma sätt som övriga kommunala nämnder. Nämnden är företrädare för alla de samverkande kommunerna. Professionella förvaltare finns både inom Umeå kommun och Örnsköldsviks kommun.

Vi Socialdemokrater har tagit del av utvärderingen av samarbetet med Umeåregionen för Överförmyndarnämnden som tydligt visar att samarbetet inte har varit framgångsrikt. Vi har vid upprepade tillfallen i kommunstyrelsens arbetsutskott, kommunstyrelsen samt kommunfullmäktige lyft frågor utan att några åtgärder har vidtagits. Vi har även skrivit två nämndinitiativ som lämnats utan åtgärd av ÖrnsköldsviksAlliansen.

§ 205 (forts.)

Vi behöver hjälpas åt att se till att de som har behov av ställföreträdare också får det. Kommunstyrelsen ansvarar för att de som har behov av professionella förvaltare får sina behov mötta. Människor som befinner sig i en utsatt situation och har behov av ställföreträdare ska inte behöva vänta i månader, ibland år, på att få denna hjälp eller riskera att deras ärende avskrivs då tiden rinner i väg. Det här är en ovärdig hantering som vi Socialdemokrater inte kan acceptera!

Vi föreslår Kommunfullmäktige besluta att:

- Örnsköldsviks kommun utreder hur de kan förbättra samverkan med överförmyndarnämnden.
- Örnsköldsviks kommun säkerställer att medborgarna får det stöd som de behöver.

Kommunledningsförvaltningens kommentarer

Förvaltningen instämmer i att det är mycket viktigt för dessa individer att de får det stöd de behöver. För att ge ett effektivt och mindre sårbart stöd till de individer som har behov av detta valde Örnsköldsviks kommun att samverka med Umeåregionen i en gemensam nämnd. Den utvärdering som är gjord av samarbetet visar att alla potentiella fördelar inte har infriats. Slutsatserna i utvärderingen är följande

- Uppdraget att skapa en gemensam enhet utifrån överförmyndarenhetens två kontor i Umeå och Örnsköldsvik inte har utförts. Arbetssätt och processer är tydligt olika vid de två kontoren
- Arbetet med digitalisering av verksamheten har inte genomförts, projektet pågår men har otydligt mål och tidsram, och är inte prioriterat eller resurssatt för att nå efterfrågat resultat.
- Arbetsbelastningen vid kontoret i Örnsköldsvik upplevs som hög, samtidigt som arbetet med granskning av årsräkningar är allvarligt eftersatt.
- Den effektivisering som en gemensam enhet skulle kunna innebära har inte uppfyllts och ser inte heller ut att kunna göra det i närtid. Orsaker till det är bland annat utebliven digitalisering, svag utveckling av arbetssätt och processer samt ökad tillströmning av ärenden. Den ökade ärendemängden innehåller dessutom flera ärenden med större komplexitet.

§ 205 (forts.)

Efter att utvärderingen har genomförts har de brister som framkom i utvärdering arbetats vidare med för att förbättra samarbetet. Exempel på åtgärder som vidtagits och som det arbetas med är följande.

- Förstärkt ledning av förvaltningsorganisationen
  - Ny enhetschef tillsatt
  - Biträdande enhetschef tillsatt
  - Utökad förvaltarenhet i Umeå
- Förstärkt dialog och kommunikation mellan förvaltningsorganisationen för överförmyndarnämnden och Örnsköldsviks kommun
- Pågående arbete att ta fram rutin för uppsiktsplikten avseende de gemensamma nämnderna
- Bemanningen inom Örnsköldsviks kommuns förvaltarverksamhet har under våren utökats så att det är full bemanning med 4 anställda. Den gemensamma överförmyndarnämnden uppger att i maj 2025 fanns det 12 personer i kö till Örnsköldsviks kommuns förvaltarverksamhet. I januari 2025 var det 14 personer i kö och i november 2024 var det 19 personer.
- Identifierat bristande administrativa rutiner och vidtagit åtgärder för att förbättra samverkan
- Nytt arbetssätt för att rekrytera gode män har införts, som komplement till tidigare arbetssätt och rutiner.
  - En rekryteringsgrupp har bildats där personal från både Umeå- och Örnsköldsvikskontoret ingår och de arbetar med gemensamt arbetssätt i samarbete med kommunikatör.
  - En rekryteringskampanj planeras till oktober/november 2025.

Utöver detta finns det ytterligare åtgärder som behöver vidtas för att kunna uppnå de potentiella fördelarna i samverkan, exempelvis ökad digitalisering.

Kommunledningsförvaltningen anser att motionen är besvarad med hänvisning till det arbete som pågår för att utveckla och förbättra verksamheten.

Prövning av barnets bästa

Det pågående arbetet för att förbättra verksamheten inom Överförmyndarnämndens verksamhet bidrar positivt för barn och unga.

§ 205 (forts.)

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen § 216/2025, daterat 4 november 2025
- Kommunstyrelsens arbetsutskott § 134/2025, daterat 14 oktober 2025
- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 1 augusti 2025
- Kommunfullmäktige § 50/2025, daterat 31 mars 2025
- Motion, hjälp till medborgare som behöver stöd för att bevaka sin rätt, förvalta egendom eller sörja för sin person (S), daterad 13 mars 2025

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige anser motionen *Hjälp till medborgare som behöver stöd för att bevaka sin rätt, förvalta egendom eller sörja för sin person (S)* besvarad utifrån beskrivning av det pågående arbetet.

Kommunfullmäktiges behandling

Carolina Sondell (S) yrkar bifall till motionen. Zenitha Nordfjell (S) och Göran Wåhlstedth (V) instämmer i yrkandet.

Erik Orrell (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag att anse motionen vara besvarad. Anna-Britta Åkerlind (C) instämmer i yrkandet.

Jenny Voittonen (SD) yrkar avslag till den första förslagssatsen och yrkar bifall till den andra förslagssatsen.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns yrkande på kommunstyrelsens förslag, yrkande om att bifalla motionen samt ett yrkande om att avslå den första förslagssatsen och att bifalla den andra förslagssatsen.

Ordförande frågar först om den första förslagssatsen ska bifallas, avslås eller anses vara besvarad och finner att den ska anses vara besvarad.

Omröstning

Omröstning begärs och verkställs.

Ordförande meddelar att kommunstyrelsens förslag att anse den första förslagssatsen vara besvarad är huvudförslag.

§ 205 (forts.)

Ordförande ställer övriga förslag mot varandra för att utse ett motförslag och finner att motförslaget är yrkandet om att avslå den första förslagssatsen.

Omröstning, utse motförslag

Omröstning begärs och verkställs.

Följande beslutsgång godkänns.
Ja-röst för att motförslaget ska vara att bifalla den första förslagssatsen.
Nej-röst för att motförslaget ska vara att avslå den första förslagssatsen.

Omröstningsresultat, utse motförslag

27 ja-röster
31 nej-röster
1 avstår
2 frånvarande

Se omröstningslista.

Ordförande finner att kommunfullmäktige har beslutat att motförslaget ska vara att avslå den första förslagssatsen.

Omröstning, första förslagssatsen

Följande beslutsgång godkänns.
Ja-röst för att anse den första förslagssatsen vara besvarad i enlighet med kommunstyrelsens förslag.
Nej-röst för att avslå den första förslagssatsen.

Omröstningsresultat, första förslagssatsen

28 ja-röster
4 nej-röster
27 avstår
2 frånvarande

Se omröstningslista.

Ordförande finner att kommunfullmäktige har beslutat att den första förslagssatsen ska anses vara besvarad.

§ 205 (forts.)

Beslutsgång, andra förslagssatsen

Ordförande frågar därefter om den andra förslagssatsen ska bifallas eller anses vara besvarad och finner att den ska anses vara besvarad.

Omröstning, andra förslagssatsen

Omröstning begärs och verkställs.

Följande beslutsgång godkänns.
Ja-röst för att anse den andra förslagssatsen vara besvarad i enlighet med kommunstyrelsens förslag.
Nej-röst för att bifalla den andra förslagssatsen.

Omröstningsresultat, andra förslagssatsen

28 ja-röster
31 nej-röster
2 frånvarande

Se omröstningslista.

Ordförande finner att kommunfullmäktige har beslutat att den andra förslagssatsen ska bifallas.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige avslår motionens första förslagssats *”Örnsköldsviks kommun utreder hur de kan förbättra samverkan med överförmyndarnämnden.”*

Kommunfullmäktige bifaller motionens andra förslagssats *”Örnsköldsviks kommun säkerställer att medborgarna får det stöd som de behöver.”*

Reservation

Mikael Malmén (S), Anna Sundberg (S), Mattias Öberg (S), Zenitha Nordfjell (S), Torbjörn Vestman (S), Michael Axelsson (S), Kristin Ögren (S), Carolina Sondell (S), Tom Sundelin (S), Erika Howcroft (S), Anna-Karin Sjölund (S), Jan Lindstedt (S), Caisa Johansson (S), Jim Sundelin (S), Matilda Häggkvist (S), Susanne Silverkraft (S), Maria Gröndahl (S), Kazim Karkan (S), Carola Öberg (S), Lars Edblad (S), Zeth Olsson (S), Olle Häggström (S) och Therese Häggquist (S) reserverar sig mot beslutet att utse motförslag till huvudförslag.

§ 205 (forts).

Tom Jonsson (M) och Annica Jonsson (M) reserverar sig mot kommunfullmäktiges beslut att bifalla motionens andra förslagssats.

- - - - -

Omröstningslista § 205 – utse motförslag

Ledamot	Röst	Ledamot	Röst
Anna-Lena Lindberg (C)	Nej	Mikael Malmén (S)	Ja
Henrik Hägglund (C)	Nej	Anna Sundberg (S)	Ja
Björn Olsson (C)	Nej	Mattias Öberg (S)	Ja
Marielle Hagström (C)	Nej	Zenitha Nordfjell (S)	Ja
Erika Sjödin (C)	Nej	Torbjörn Vestman (S)	Ja
Anna-Britta Åkerlind (C)	Nej	Michael Axelsson (S)	Ja
Elin Mårtensson (C)	Nej	Kristin Ögren (S)	Ja
Andreas Jansson (C)	Nej	Carolina Sondell (S)	Ja
Bruno Byström (C)	Nej	Tom Sundelin (S)	Ja
Erik Orrell (C)	Nej	Erika Howcroft (S)	Ja
Jeanette Karlsson (M)	Nej	Anna-Karin Sjölund (S)	Ja
Carl Thunberg (M)	Nej	Jan Lindstedt (S)	Ja
Sylvia Sundqvist (M)	Nej	Caisa Johansson (S)	Ja
Annica Jonsson (M)	Nej	Jim Sundelin (S)	Ja
Marianne McHardy (M)	Nej	Matilda Häggkvist (S)	Ja
Johannes Nordin (M)	Nej	Susanne Silverkraft (S)	Ja
Julia Jäger (M)	Nej	Maria Gröndahl (S)	Ja
Göran Brorsson (KD)	Nej	Kazim Karkan (S)	Ja
Joseph Daibess (KD)	Nej	Daniel Berglund (V)	Ja
Maria Gulliksson (KD)	Nej	Maud Persson (V)	Ja
Ullrika Kallin Eriksson (KD)	Nej	Göran Wåhlstedth (V)	Ja
Maria Borgehammar (KD)	Nej	Carola Öberg (S)	Ja
Ulf Andersson (SD)	Nej	Lars Edblad (S)	Ja
Jenny Voittonen (SD)	Nej	Zeth Olsson (S)	Ja
Mario Leijon Backe (SD)	Nej	Olle Häggström (S)	Ja
Gösta Nordberg (SD)	Nej	Therese Häggquist (S)	Ja
Vivi-Anne Olsson (C)	Nej	Gunnar Eklöf (V)	Ja
Olof Glud (M)	Nej	Bertil Jonsson (C)	Avstår
Johan Sjöblom (M)	Nej	Vakant (SD)	Frånvarande
Tom Jonsson (M)	Nej	Vakant (SD)	Frånvarande
Maria Berggren (KD)	Nej		

Omröstningslista § 205 – första förslagssatsen

Ledamot	Röst	Ledamot	Röst
Anna-Lena Lindberg (C)	Ja	Mikael Malmén (S)	Avstår
Henrik Hägglund (C)	Ja	Anna Sundberg (S)	Avstår
Björn Olsson (C)	Ja	Mattias Öberg (S)	Avstår
Marielle Hagström (C)	Ja	Zenitha Nordfjell (S)	Avstår
Erika Sjödin (C)	Ja	Torbjörn Vestman (S)	Avstår
Anna-Britta Åkerlind (C)	Ja	Michael Axelsson (S)	Avstår
Elin Mårtensson (C)	Ja	Kristin Ögren (S)	Avstår
Andreas Jansson (C)	Ja	Carolina Sondell (S)	Avstår
Bruno Byström (C)	Ja	Tom Sundelin (S)	Avstår
Erik Orrell (C)	Ja	Erika Howcroft (S)	Avstår
Jeanette Karlsson (M)	Ja	Anna-Karin Sjölund (S)	Avstår
Carl Thunberg (M)	Ja	Jan Lindstedt (S)	Avstår
Sylvia Sundqvist (M)	Ja	Caisa Johansson (S)	Avstår
Annica Jonsson (M)	Ja	Jim Sundelin (S)	Avstår
Marianne McHardy (M)	Ja	Matilda Häggkvist (S)	Avstår
Johannes Nordin (M)	Ja	Susanne Silverkraft (S)	Avstår
Julia Jäger (M)	Ja	Maria Gröndahl (S)	Avstår
Göran Brorsson (KD)	Ja	Kazim Karkan (S)	Avstår
Joseph Daibess (KD)	Ja	Daniel Berglund (V)	Avstår
Maria Gulliksson (KD)	Ja	Maud Persson (V)	Avstår
Ullrika Kallin Eriksson (KD)	Ja	Göran Wåhlstedth (V)	Avstår
Maria Borgehammar (KD)	Ja	Carola Öberg (S)	Avstår
Bertil Jonsson (C)	Ja	Lars Edblad (S)	Avstår
Vivi-Anne Olsson (C)	Ja	Zeth Olsson (S)	Avstår
Olof Glud (M)	Ja	Olle Häggström (S)	Avstår
Johan Sjöblom (M)	Ja	Therese Häggquist (S)	Avstår
Tom Jonsson (M)	Ja	Vakant (SD)	Frånvarande
Maria Berggren (KD)	Ja	Vakant (SD)	Frånvarande
Ulf Andersson (SD)	Nej		
Jenny Voittonen (SD)	Nej		
Mario Leijon Backe (SD)	Nej		
Gösta Nordberg (SD)	Nej		

Omröstningslista § 205 – andra förslagssatsen

Ledamot	Röst	Ledamot	Röst
Mikael Malmén (S)	Nej	Anna-Lena Lindberg (C)	Ja
Anna Sundberg (S)	Nej	Henrik Hägglund (C)	Ja
Mattias Öberg (S)	Nej	Björn Olsson (C)	Ja
Zenitha Nordfjell (S)	Nej	Marielle Hagström (C)	Ja
Torbjörn Vestman (S)	Nej	Erika Sjödin (C)	Ja
Michael Axelsson (S)	Nej	Anna-Britta Åkerlind (C)	Ja
Kristin Ögren (S)	Nej	Elin Mårtensson (C)	Ja
Carolina Sondell (S)	Nej	Andreas Jansson (C)	Ja
Tom Sundelin (S)	Nej	Bruno Byström (C)	Ja
Erika Howcroft (S)	Nej	Erik Orrell (C)	Ja
Anna-Karin Sjölund (S)	Nej	Jeanette Karlsson (M)	Ja
Jan Lindstedt (S)	Nej	Carl Thunberg (M)	Ja
Caisa Johansson (S)	Nej	Sylvia Sundqvist (M)	Ja
Jim Sundelin (S)	Nej	Annica Jonsson (M)	Ja
Matilda Häggkvist (S)	Nej	Marianne McHardy (M)	Ja
Susanne Silverkraft (S)	Nej	Johannes Nordin (M)	Ja
Maria Gröndahl (S)	Nej	Julia Jäger (M)	Ja
Kazim Karkan (S)	Nej	Göran Brorsson (KD)	Ja
Ulf Andersson (SD)	Nej	Joseph Daibess (KD)	Ja
Jenny Voittonen (SD)	Nej	Maria Gulliksson (KD)	Ja
Mario Leijon Backe (SD)	Nej	Ullrika Kallin Eriksson (KD)	Ja
Gösta Nordberg (SD)	Nej	Maria Borgehammar (KD)	Ja
Daniel Berglund (V)	Nej	Bertil Jonsson (C)	Ja
Maud Persson (V)	Nej	Vivi-Anne Olsson (C)	Ja
Göran Wåhlstedth (V)	Nej	Olof Glud (M)	Ja
Carola Öberg (S)	Nej	Johan Sjöblom (M)	Ja
Lars Edblad (S)	Nej	Tom Jonsson (M)	Ja
Zeth Olsson (S)	Nej	Maria Berggren (KD)	Ja
Olle Häggström (S)	Nej	Vakant (SD)	Frånvarande
Therese Häggquist (S)	Nej	Vakant (SD)	Frånvarande
Gunnar Eklöf (V)	Nej		

§ 206 Motionssvar, ytterkläder och skor till de anställda inom ordinärt boende (S) (Kst/2025:299)

Ärendebeskrivning

En motion om ytterkläder och skor till de anställda inom ordinärt boende har lämnats in till kommunfullmäktige den 13 mars 2025. Motionen är undertecknad av Anna Sundberg (S). Kommunfullmäktige har den 31 mars 2025, § 50/2025, överlämnat motionen till kommunstyrelsen för beredning. Motionen har därefter remitterats till välfärdsnämnden för yttrande senast 26 september 2025.

I motionen föreslås kommunfullmäktige uppdra till välfärdsförvaltningen och personalavdelningen att arbeta fram ett underlag för hur anställda inom ordinärt boende som har behov av ytterkläder och skor ska genomföras och till vilken kostnad.

Sammanfattning av välfärdsförvaltningens kommentarer

Efter kontakt med förslagsställaren för vissa klargöranden har välfärdsförvaltningen valt att behandla ytterkläder och skor på olika sätt i underlaget. Detta då både förslagsställare och nämnden har stor förståelse för att skor kräver en helt annan individuell anpassning än ytterkläder, i nedanstående underlag utgörs detta av jackor.

2021 gjorde dåvarande personalavdelningen en översyn av arbetskläder inom kommunens verksamheter där det bland annat kunde konstateras att olika verksamheter hade helt olika förutsättningar avseende arbetskläder. Efter detta arbetades en riktlinje fram för personlig skyddsutrustning och arbetskläder. Riktlinjen utgår från fyra olika kategorier av skyddsutrustning och arbetskläder, där de första utgår från lagstiftning och de två andra inte är lagstadgade. Motionens förslag ligger under den kategori som avser arbetskläder för onormalt slitage dagligen, som inte är lagstadgad.

Under arbetet med underlaget till svar på motionen, kan det konstateras att riktlinjen inte är fullt ut kommunicerad och känd. Därtill är skor inte tydligt behandlade under kategorierna för arbetskläder.

Utifrån budgeten som fastställts så har det avsatts 1,4 mkr under åren 2026, 2027 och 2028 för ytterkläder och skor inom hemtjänsten. Detta innebär att det finns både ekonomiska medel att verkställa förslaget och att förslagets innehåll finns i en antagen riktlinje. I tillägg till detta så kommer upphandlingsenheten under hösten 2025 se över avtalen för arbetskläder och skor.

§ 206 (forts.)

Välfärdsförvaltningen kan se att det behöver göras ytterligare arbete kring hur de avsatta medlen ska användas för att säkerställa ytterkläder och skor till alla som det är aktuellt för. Följande stycken behandlar några perspektiv för underlag vidare.

Ytterkläder/jackor
Underlag för ytterkläder/jackor utgår ifrån antalet tillsvidareanställda inom hemtjänsten samt några ytterligare. Detta ska då möta kravet i riktlinjen: ”Nya arbetskläder tillhandahålls främst till tillsvidareanställd personal. Visstidsanställd personal tillhandahålls begagnade arbetskläder. Korttidsanställd personal lånar arbetskläder.”

Den offert som finns från tidigare på jackor, landar på omkring 1 100 kr/per person utifrån avtalad leverantör. Detta inkluderar en skaljacka samt fleecejacka. Det kan dock konstateras att dessa inte är anpassade efter de absolut kallaste dagarna på året. I offerten ingår heller inte några byxor eller liknande. Välfärdsförvaltningen ser därför att en tydlig utarbetad plan utifrån de nu tillkomna ekonomiska förutsättningarna är viktig och med det också vilka behov som ska bli prioriterade för ytterkläderna och utifrån vilket intervall.

Skor
En stor utmaning är området skor eftersom begagnade skor inte kan användas på samma sätt som begagnade arbetskläder. Att både ärva och låna skor kan vara ytterst utmanande, då skors passform är av betydligt större betydelse än exempelvis en jacka. Därtill slits skor olika utifrån användarens form på foten, isättning och eventuella skador eller liknande. I riktlinjen framgår följande: ”Nya arbetskläder tillhandahålls främst till tillsvidareanställd personal. Visstidsanställd personal tillhandahålls begagnade arbetskläder. Korttidsanställd personal lånar arbetskläder.”

Avseende skor finns det olika lösningar i andra kommuner för hur detta har blivit hanterat för att möta både kostnader och individuell flexibilitet.

1. Upphandling av modell/er
2. Upphandling av leverantör för val av valfri modell inom en kostnadsram
3. Skobidrag

Vilket alternativ som är bäst för ordinärt boende inom Örnsköldsviks kommun är inte fullt ut utrett.

Sammanfattningsvis håller välfärdsförvaltningen med förslagsställaren om att det är viktigt att fortsätta utveckla arbetet som en attraktiv arbetsgivare. Här kan ytterkläder och skor till hemtjänstpersonalen utgöra en pusselbit.

§ 206 (forts.)

Utifrån den befintliga riktlinjen som nu blivit mer känd, det ekonomiska tillskottet samt upphandlingsenhetens kommande arbete ser välfärdsförvaltningen goda förutsättningar för att hemtjänstpersonalen kommer kunna få ytterkläder/skor. Hur planen för detta kommer se ut behöver bli upparbetat tillsammans med andra, både internt och externt, för att säkerställa att det blir en så bra och hållbar investering som möjligt.

Välfärdsnämndens beslut

Välfärdsnämnden föreslår under § 104 den 23 september 2025 att kommunfullmäktige anser motionen om ytterkläder och skor till de anställda inom ordinärt boende (S) besvarad genom den översyn av tillgång på arbetskläder för medarbetare inom Örnsköldsviks kommun som genomförts samt framtagen riktlinje för personlig skyddsutrustning och arbetskläder.

Kommunledningsförvaltningens kommentarer

Kommunledningsförvaltningen har inget ytterligare att tillföra ärendet.

Prövning av barnets bästa och jämställdhetsanalys

Utifrån ärendet område ytterkläder och skor till hemtjänstpersonal samt att det handlar om att yttra sig över ett motionssvar, har ingen generell prövning av barnets bästa blivit gjord.

Området har stark bäring på jämställdhetsfrågor då riktlinjen för personlig skyddsutrustning och arbetskläder har sin grund i framtagandet av kommunens jämställdhetsstrategi. I översynen som gjordes innan riktlinjen, framkom det tydligt att det finns/fanns stora skillnader i tillgång till arbetskläder och skor mellan verksamheter. Skillnader som inte kunde förklaras utan sakliga skäl utan det fanns ett tydligt mönster mellan kvinno- och mansdominerade verksamheter.

Översynen gjordes 2021 och utifrån de rekommendationer som den lämnade har en riktlinje blivit framtagen. Denna är inte fullt ut kommunicerad och känd, något som framkommit i arbetet med motionssvaret. Inför budget 2026 har ett tydligare tillförande av ekonomiska medel gjorts för hemtjänstens personal. Ett beslut om att satsa på ytterkläder och skor till hemtjänstpersonal har tagits för att säkerställa mer jämställda förutsättningar inom Örnsköldsviks kommun som arbetsgivare. Mer arbete behöver dock göras för att säkerställa lika förutsättningar för liknande verksamheter i hela den kommunala organisationen.

§ 206 (forts.)

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen § 213/2025, daterat 4 november 2025
- Kommunstyrelsens arbetsutskott § 131/2025, daterat 14 oktober 2025
- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag daterat 30 september 2025
- Välfärdsnämnden § 104, daterat den 23 september 2025
- Översyn av tillgång på arbetskläder för medarbetare inom Örnsköldsviks kommun, daterad 11 oktober 2021
- Riktlinje för personlig skyddsutrustning och arbetskläder, antagen av kommundirektören 8 april 2024
- Kommunfullmäktige § 50/2025, daterad 31 mars 2025
- Motion, ytterkläder och skor till de anställda inom ordinärt boende (S), daterad 13 mars 2025

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige anser motionen *ytterkläder och skor till de anställda inom ordinärt boende (S)* vara besvarad genom den översyn av tillgång på arbetskläder för medarbetare inom Örnsköldsviks kommun som genomförts samt framtagen riktlinje för personlig skyddsutrustning och arbetskläder.

Kommunfullmäktiges behandling

Johannes Nordin (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag att anse motionen vara besvarad.

Anna Sundberg (S) yrkar bifall till motionen. Carolina Sondell (S) och Zenitha Nordfjell (S) instämmer i yrkandet.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns två förslag till beslut.

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige har beslutat i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

§ 206 (forts.)

Omröstning

Omröstning begärs och verkställs.

Följande beslutsgång godkänns.
Ja-röst för att bifalla kommunstyrelsens förslag.
Nej-röst för att bifalla motionen.

Omröstningsresultat

32 ja-röster
27 nej-röster
2 frånvarande

Se omröstningslista.

Ordförande finner att kommunfullmäktige har beslutat i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige anser motionen *ytterkläder och skor till de anställda inom ordinärt boende (S)* vara besvarad genom den översyn av tillgång på arbetskläder för medarbetare inom Örnsköldsviks kommun som genomförts samt framtagen riktlinje för personlig skyddsutrustning och arbetskläder.

Reservation

Zenitha Nordfjell (S), Mattias Öberg (S), Torbjörn Vestman (S), Mikael Malmén (S), Anna Sundberg (S) och Zeth Olsson (S) reserverar sig mot beslutet.
- - - - -

Omröstningslista § 206

Ledamot	Röst	Ledamot	Röst
Anna-Lena Lindberg (C)	Ja	Mikael Malmén (S)	Nej
Henrik Hägglund (C)	Ja	Anna Sundberg (S)	Nej
Björn Olsson (C)	Ja	Mattias Öberg (S)	Nej
Marielle Hagström (C)	Ja	Zenitha Nordfjell (S)	Nej
Erika Sjödin (C)	Ja	Torbjörn Vestman (S)	Nej
Anna-Britta Åkerlind (C)	Ja	Michael Axelsson (S)	Nej
Elin Mårtensson (C)	Ja	Kristin Ögren (S)	Nej
Andreas Jansson (C)	Ja	Carolina Sondell (S)	Nej
Bruno Byström (C)	Ja	Tom Sundelin (S)	Nej
Erik Orrell (C)	Ja	Erika Howcroft (S)	Nej
Jeanette Karlsson (M)	Ja	Anna-Karin Sjölund (S)	Nej
Carl Thunberg (M)	Ja	Jan Lindstedt (S)	Nej
Sylvia Sundqvist (M)	Ja	Caisa Johansson (S)	Nej
Annica Jonsson (M)	Ja	Jim Sundelin (S)	Nej
Marianne McHardy (M)	Ja	Matilda Häggkvist (S)	Nej
Johannes Nordin (M)	Ja	Susanne Silverkraft (S)	Nej
Julia Jäger (M)	Ja	Maria Gröndahl (S)	Nej
Göran Brorsson (KD)	Ja	Kazim Karkan (S)	Nej
Joseph Daibess (KD)	Ja	Daniel Berglund (V)	Nej
Maria Gulliksson (KD)	Ja	Maud Persson (V)	Nej
Ullrika Kallin Eriksson (KD)	Ja	Göran Wåhlstedth (V)	Nej
Maria Borgehammar (KD)	Ja	Carola Öberg (S)	Nej
Ulf Andersson (SD)	Ja	Lars Edblad (S)	Nej
Jenny Voittonen (SD)	Ja	Zeth Olsson (S)	Nej
Mario Leijon Backe (SD)	Ja	Olle Häggström (S)	Nej
Gösta Nordberg (SD)	Ja	Therese Häggquist (S)	Nej
Bertil Jonsson (C)	Ja	Gunnar Eklöf (V)	Nej
Vivi-Anne Olsson (C)	Ja	Vakant (SD)	Frånvarande
Olof Glud (M)	Ja	Vakant (SD)	Frånvarande
Johan Sjöblom (M)	Ja		
Tom Jonsson (M)	Ja		
Maria Berggren (KD)	Ja		

§ 207 Motionssvar, fler ska få möjlighet att nyttja friskvårdstimmen (S) (Kst/2025:818, Kst/2025:296)

Ärendebeskrivning

En motion om att fler ska få möjlighet att nyttja friskvårdstimmen har lämnats in till kommunfullmäktige. Motionen är undertecknad av Carolina Sondell (S). Kommunfullmäktige har under § 50/2025 överlämnat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motion

Vi vet att många behöver leva ett hälsosammare liv. Ett mer balanserat liv. Ett liv som både tillfredsställer våra behov av att leverera, prestera — att få bidra till ett bättre samhälle. Vi vet att vi behöver en fritid där vi får njuta av vår fantastiska natur, kulturupplevelser och idrotta i föreningsliv eller på egen hand. Tid för de vi älskar!

Ingen av oss har undgått att se hur sjuktalen går upp och hur flera personalgrupper slår larm om mindre bra arbetsmiljö och arbetsvillkor — främst de som jobbar ute i våra kärnverksamheter vård, skola och omsorg, lokalvårdare och fastighetsskötare med flera.

Vi har tagit beslut om att höja friskvårdsbidraget — vilket vi tycker är bra.

Det är även av yttersta vikt att förvaltningarna ser över vad en kan göra för att vår personal ska orka jobba kvar med oss som arbetsgivare.

Ett verktyg som finns för att vi ska orka ar friskvårdstimmen. Allt för få tar idag ut denna timme och många vittnar om att det inte är möjligt utifrån verksamhetens behov. Vi kan inte ha verktyg som enbart passar några yrkesgrupper i vår kommun — vi måste möjliggöra för alla att använda de verktyg vi som kommun tillhandahåller.

Vi föreslår att regelverket ses över för friskvårdstimmen eller på annat sätt säkerställa att alla anställda får reella möjligheter att använda den under sin arbetstid.

Mot bakgrund av detta yrkar Socialdemokraterna:
Att utreda hur vi kan utöka uttaget av friskvårdstimmen
Att tillåta friskvårdstimmen att tas i anslutning med start och slut av ett arbetspass
Att utreda vilka anpassningar som behöver göras i regelverket för uttag av frisvårdstimmen
Att revidera regelverket för friskvårdstimmen i syftet att öka uttaget av personalvårdsförmånen

§ 207 (forts.)

Kommunledningsförvaltningens kommentarer

Den riktlinje som kommunen har idag för uttag av friskvårdstimmen är redan tillåtande. Dokumentet kan dock behöva uppdateras gällande formuleringar och språk samt marknadsföras på bättre sätt. HR-avdelningen har under hösten reviderat riktlinjen och kommer att påminna om och sprida riktlinjen i organisationen, både via Örnkom och via ledningsgrupper och arbetsgrupper. Av den anledningen anser förvaltningen att en utredning av hur man kan utöka uttaget av friskvårdstimmar samt vilka anpassningar som behöver göras i regelverket inte är aktuellt i dagsläget.

Riktlinje för motionstimmen (benämnd som friskvårdstimme i motionen) är i dag redan tillåtande. Motionstimmen kan redan idag användas i anslutning till arbetspassets start eller slut, i samråd med chef, när verksamheten tillåter. Motionstimmen kan även delas upp under veckans arbetspass i samråd med chef.

Prövning av barnets bästa

Ärendet handlar om anställdas möjligheter att nyttja friskvårdstimmen och ärendet bedöms inte påverka barn eller unga. Därför har en enkel prövning av barnets bästa gjorts.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen § 214/2025, daterat 4 november 2025
- Kommunstyrelsens arbetsutskott § 132/2025, daterat 14 oktober 2025
- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 24 juni 2025
- Motion, fler ska få möjlighet att nyttja friskvårdstimmen (S), daterad 14 mars 2025
- Riktlinje för motionstimme, reviderad 24 september 2025

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige avslår motionens förslagssats 1, att utreda hur vi kan utöka uttaget av friskvårdstimmen.

Kommunfullmäktige anser motionens förslagssats 2, att tillåta att friskvårdstimmen tas i anslutning med start och slut av ett arbetspass, som besvarad.

Kommunfullmäktige avslår motionens förslagssats 3, att utreda vilka anpassningar som behöver göras i regelverket för uttag av friskvårdstimmen.

Kommunfullmäktige avslår motionens förslagssats 4, att revidera regelverket för friskvårdstimmen i syfte att öka uttaget av personalvårdsförmånen.

§ 207 (forts.)

Kommunfullmäktiges behandling

Johannes Nordin (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Carolina Sondell (S) yrkar bifall till motionen. Zenitha Nordfjell (S), Daniel Berglund (V) och Erika Howcroft (S) instämmer i yrkandet.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns två förslag till beslut.

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige har beslutat i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Omröstning

Omröstning begärs och verkställs.

Följande beslutsgång godkänns.
Ja-röst för att bifalla kommunstyrelsens förslag.
Nej-röst för att bifalla motionen.

Omröstningsresultat

32 ja-röster
27 nej-röster
2 frånvarande

Se bifogad omröstningslista.

Ordförande finner att kommunfullmäktige har beslutat i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige avslår motionens förslagssats 1, att utreda hur vi kan utöka uttaget av friskvårdstimmen.

Kommunfullmäktige anser motionens förslagssats 2, att tillåta att friskvårdstimmen tas i anslutning med start och slut av ett arbetspass, som besvarad.

§ 207 (forts.)

Kommunfullmäktige avslår motionens förslagssats 3, att utreda vilka anpassningar som behöver göras i regelverket för uttag av friskvårdstimmen.

Kommunfullmäktige avslår motionens förslagssats 4, att revidera regelverket för friskvårdstimmen i syfte att öka uttaget av personalvårdsförmånen.

Reservation

Torbjörn Vestman (S), Lars Edblad (S), Carolina Sondell (S), Mattias Öberg (S), Anna Sundberg (S) och Zeth Olsson (S) reserverar sig mot beslutet.

- - - - -

Omröstningslista § 207

Ledamot	Röst	Ledamot	Röst
Anna-Lena Lindberg (C)	Ja	Mikael Malmén (S)	Nej
Henrik Hägglund (C)	Ja	Anna Sundberg (S)	Nej
Björn Olsson (C)	Ja	Mattias Öberg (S)	Nej
Marielle Hagström (C)	Ja	Zenitha Nordfjell (S)	Nej
Erika Sjödin (C)	Ja	Torbjörn Vestman (S)	Nej
Anna-Britta Åkerlind (C)	Ja	Michael Axelsson (S)	Nej
Elin Mårtensson (C)	Ja	Kristin Ögren (S)	Nej
Andreas Jansson (C)	Ja	Carolina Sondell (S)	Nej
Bruno Byström (C)	Ja	Tom Sundelin (S)	Nej
Erik Orrell (C)	Ja	Erika Howcroft (S)	Nej
Jeanette Karlsson (M)	Ja	Anna-Karin Sjölund (S)	Nej
Carl Thunberg (M)	Ja	Jan Lindstedt (S)	Nej
Sylvia Sundqvist (M)	Ja	Caisa Johansson (S)	Nej
Annica Jonsson (M)	Ja	Jim Sundelin (S)	Nej
Marianne McHardy (M)	Ja	Matilda Häggkvist (S)	Nej
Johannes Nordin (M)	Ja	Susanne Silverkraft (S)	Nej
Julia Jäger (M)	Ja	Maria Gröndahl (S)	Nej
Göran Brorsson (KD)	Ja	Kazim Karkan (S)	Nej
Joseph Daibess (KD)	Ja	Daniel Berglund (V)	Nej
Maria Gulliksson (KD)	Ja	Maud Persson (V)	Nej
Ullrika Kallin Eriksson (KD)	Ja	Göran Wåhlstedth (V)	Nej
Maria Borgehammar (KD)	Ja	Carola Öberg (S)	Nej
Ulf Andersson (SD)	Ja	Lars Edblad (S)	Nej
Jenny Voittonen (SD)	Ja	Zeth Olsson (S)	Nej
Mario Leijon Backe (SD)	Ja	Olle Häggström (S)	Nej
Gösta Nordberg (SD)	Ja	Therese Häggquist (S)	Nej
Bertil Jonsson (C)	Ja	Gunnar Eklöf (V)	Nej
Vivi-Anne Olsson (C)	Ja	Vakant (SD)	Frånvarande
Olof Glud (M)	Ja	Vakant (SD)	Frånvarande
Johan Sjöblom (M)	Ja		
Tom Jonsson (M)	Ja		
Maria Berggren (KD)	Ja		

§ 208 Motionssvar, kartlägg och motverka tystnadskulturen för våra medarbetares välbefinnande (SD) (Kst/2024:1106)

Ärendebeskrivning

En motion om att kartlägga och motverka tystnadskulturen för våra medarbetares välbefinnande har lämnats in till kommunfullmäktige den 16 december 2024. Motionen har undertecknats av Jenny Voittonen (SD). Kommunfullmäktige har den 24 februari 2025, § 21, överlämnat den till kommunstyrelsen för beredning.

Motionen

Sveriges kommuner och regioner har den senaste tiden rapporterat om hur tystnadskultur påverkar den offentliga sektorn negativt. De beskriver hur det har utvecklats en oro bland medarbetare för att rapportera oegentligheter inom sina egna organisationer, något som i sin tur kan skada organisationens effektivitet och ändamålsenlighet.

Flera undersökningar har belyst fenomenet med tystnadskultur, som är en del av välfärdsbrottsligheten. Genom att läsa diverse nyhetsartiklar kan man se att problem med tystnadskultur finns inom flera olika verksamhetsområden i olika kommuner. Hur utbredd den är inom vår kommuns verksamheter är svårt att veta, och kan dessutom förändras över tid, vilket gör en utredning nödvändig. För att säkerställa att tystnadskulturen inte även drabbar utredningen bör den utföras av en extern part.

Eftersom Örnsköldsviks kommun redan har en visselblåsarfunktion som enligt utsago ska vara extern och krypterad, bör denna marknadsföras i lämpliga kanaler för att uppmuntra våra medarbetare att i större utsträckning våga använda sig av den.

Mot bakgrund av detta yrkar Sverigedemokraterna:
Att ge berörd förvaltning i uppdrag att upphandla en extern utredning att fastställa om det råder en tystnadskultur i Örnsköldsviks kommun.

Att denna utredning även får i uppdrag att lämna rekommendationer baserat på slutsatserna om hur Örnsköldsviks kommun kan arbeta för att motverka tystnadskultur på kort och lång sikt.

Att Örnsköldsviks kommun aktivt marknadsför och informerar om visselblåsarfunktionen inklusive att den är krypterad, hur den fungerar och dess fördelar.

§ 208 (forts.)

Kommunledningsförvaltningens kommentarer

Tystnadskultur
Befintlig rapporteringsstruktur
För den medarbetare som känner sig utsatt finns en befintlig struktur att anmäla: till din chef, till din chefs chef, ett skyddsombud, din fackliga organisation eller till HR-avdelningen. Det går även att använda sig av rutinen Kränkande särbehandling samt den externa visselblåsarfunktionen. Information om detta finns på den interna webbplatsen, vilka finns att hitta på Örnkom.

Hur Örnsköldsviks kommun arbetar med att motverka tystnadskultur
Inom kommunen har (flera) oberoende undersökningar gjorts där misstanke om tystnadskultur framkommit. Av de utredningar som genomförts har ingen påvisad tystnadskultur förelegat eller kunna konstateras.

Utifrån kommunens övergripande Arbetsmiljömål 2023–2026, ”Örnsköldsviks kommuns medarbetare ska trivas, känna delaktighet och vara stolta över det arbete vi gör tillsammans”, har aktiviteter genomförts för att förhindra tystnadskultur. Som ett exempel är den obligatoriska aktiviteten för 2025 att samtliga arbetsgrupper ska följa upp sina ”spelregler”. För det fall att arbetsgruppen saknar spelregler, ska de skapas tillsammans i arbetslaget under året.

PULS-mätningar genomförs på samtliga förvaltningar där möjlighet till fördjupade undersökningar finns.

Dialog förs i Samverkansgrupper/-kommittéer samt i Samverkansrådet runt frågan.

Även om det finns en befintlig rapporteringsstruktur och Örnsköldsviks kommun har arbetat aktivt för att motverka tystnadskultur, anser kommunledningsförvaltningen att förslaget om en extern utredning kan komplettera det interna arbetet som gjorts. En extern utredning skapar ytterligare förutsättningar för att fånga upp eventuellt dolda eller outtalade problem, men kan också bidra till att identifiera mönster, riskfaktorer och förbättringsområden. Kommunledningsförvaltningen anser därför att motionens första och andra att-sats ska bifallas.

Visselblåsarfunktion
Örnsköldsviks kommun har även en extern visselblåsarfunktion för att snabbt fånga upp missförhållanden som har ett allmänintresse av att de kommer fram eller som strider mot lag. Information om visselblåsning finns på den interna webbplatsen. Där framgår även att funktionen är krypterad och lösenordskyddad.

§ 208 (forts.)

Sekretessen är total och det sker ingen registrering av IP-adresser, all metadata raderas från uppladdade filer och systemet använder inte cookies. Inga telefonsamtal spelas in. Det framgår även att om anmälare använder en dator som är uppkopplad mot Örnsköldsviks kommun kan det framgå av internetloggen att medarbetaren har besökt den externa sidan där anmälan görs. Vill medarbetaren inte att detta ska synas så uppmanas den att använda en dator som inte är uppkopplad mot Örnsköldsviks kommuns nätverk, en smartphone eller surfplatta. Det är dock viktigt att notera – något som också framgår av informationen på den interna webbplatsen – att även om det framgår av internetloggen att någon besökt den externa anmälningssidan är det inte tillåtet för arbetsgivaren att försöka ta reda på om en anmälan gjorts eller inte. Det finns också möjlighet att anmäla per telefon eller vid ett fysiskt besök.

Såsom beskrivits i avsnittet om tystnadskultur är funktionen en del av en befintlig rapporteringsstruktur.

Efter dialog i Samverkansrådet, genomfördes en riktad, obligatorisk informationsinsats till samtliga medarbetare på arbetsplatsträffar under 2023.

Kommunledningsförvaltningen anser att motionens sista att-sats ska anses besvarad i och med den information som finns tillgänglig på den interna webbplatsen och att informationsinsatser genomförts och kommer att genomföras.

Prövning av barnets bästa

Ärendet handlar om en motion som önskar att kommunen upphandlar en extern utredning för att kunna fastställa om det råder en tystnadskultur i Örnsköldsviks kommun. Utredning ska även få i uppdrag att lämna rekommendationer baserat på slutsatserna om hur Örnsköldsviks kommun kan arbeta för att motverka tystnadskultur på kort och lång sikt. Motionen önskar även att Örnsköldsviks kommun aktivt marknadsför och informerar om visselblåsarfunktionen inklusive att den är krypterad, hur den fungerar och dess fördelar. En enkel prövning av barnets bästa har genomförts och förvaltningen bedömer inte att ärendet har någon direkt påverkan på barn- och unga.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen § 215/2025, daterat 4 november 2025
- Kommunstyrelsens arbetsutskott § 133/2025, daterat 14 oktober 2025
- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat den 1 september 2025
- Kommunfullmäktige § 21/2025, nya motioner, daterat den 24 februari 2025
- Motion, kartlägg och motverka tystnadskulturen för våra medarbetares välbefinnande (SD), daterad den 16 december 2024

§ 208 (forts.)

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige bifaller motionen *kartlägg och motverka tystnadskulturen för våra medarbetares välbefinnande* (SD).

Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen, genom kommunledningsförvaltningen, att senast under 2026 upphandla och genomföra en utredning om tystnadskultur i Örnsköldsvik kommun.

Kommunfullmäktiges behandling

Jenny Voittonen (SD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag att bifalla motionen. Johannes Nordin (M), Joseph Daibess (KD), Björn Olsson (C) och Göran Wåhlstedth (V) instämmer i yrkandet.

Göran Wåhlstedth (V) yrkar på följande tillägg. Att material för marknadsföring av kommunens visselblåsarfunktion även tas fram på de mest förekommande språken, utöver svenska.

Jenny Voittonen (SD) yrkar avslag på Göran Wåhlstedths (V) tilläggsyrkande.

Mikael Malmén (S) yrkar att ärendet återremitteras med följande motivering. Klargör definition och omfattningen av utredningsuppdraget samt klargör uppskattad kostnad för detsamma.

Johannes Nordin (M) yrkar avslag på Göran Wåhlstedths (V) tilläggsyrkande och yrkar att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns yrkande på kommunstyrelsens förslag, ett tilläggsyrkande samt ett yrkande om att ärendet ska återremitteras.

Ordförande frågar först om ärendet ska återremitteras eller avgöras vid dagens sammanträde och finner att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde.

§ 208 (forts.)

Omröstning

Omröstning begärs och verkställs.

Följande beslutsgång godkänns.
Ja-röst för att återremittera ärendet.
Nej-röst för att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde.

Omröstningsresultat

27 ja-röster
32 nej-röster
2 frånvarande

Se omröstningslista.

Ordförande konstaterar att det finns stöd för en minoritetsåterremiss och att kommunfullmäktige har beslutat att återremittera ärendet.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige återremitterar ärendet för att klargöra definition och omfattningen av utredningsuppdraget samt klargöra uppskattad kostnad för detsamma.
- - - - -

Omröstningslista § 208

Ledamot	Röst	Ledamot	Röst
Anna-Lena Lindberg (C)	Nej	Mikael Malmén (S)	Ja
Henrik Hägglund (C)	Nej	Anna Sundberg (S)	Ja
Björn Olsson (C)	Nej	Mattias Öberg (S)	Ja
Marielle Hagström (C)	Nej	Zenitha Nordfjell (S)	Ja
Erika Sjödin (C)	Nej	Torbjörn Vestman (S)	Ja
Anna-Britta Åkerlind (C)	Nej	Michael Axelsson (S)	Ja
Elin Mårtensson (C)	Nej	Kristin Ögren (S)	Ja
Andreas Jansson (C)	Nej	Carolina Sondell (S)	Ja
Bruno Byström (C)	Nej	Tom Sundelin (S)	Ja
Erik Orrell (C)	Nej	Erika Howcroft (S)	Ja
Jeanette Karlsson (M)	Nej	Anna-Karin Sjölund (S)	Ja
Carl Thunberg (M)	Nej	Jan Lindstedt (S)	Ja
Sylvia Sundqvist (M)	Nej	Caisa Johansson (S)	Ja
Annica Jonsson (M)	Nej	Jim Sundelin (S)	Ja
Marianne McHardy (M)	Nej	Matilda Häggkvist (S)	Ja
Johannes Nordin (M)	Nej	Susanne Silverkraft (S)	Ja
Julia Jäger (M)	Nej	Maria Gröndahl (S)	Ja
Göran Brorsson (KD)	Nej	Kazim Karkan (S)	Ja
Joseph Daibess (KD)	Nej	Daniel Berglund (V)	Ja
Maria Gulliksson (KD)	Nej	Maud Persson (V)	Ja
Ullrika Kallin Eriksson (KD)	Nej	Göran Wåhlstedth (V)	Ja
Maria Borgehammar (KD)	Nej	Carola Öberg (S)	Ja
Ulf Andersson (SD)	Nej	Lars Edblad (S)	Ja
Jenny Voittonen (SD)	Nej	Zeth Olsson (S)	Ja
Mario Leijon Backe (SD)	Nej	Olle Häggström (S)	Ja
Gösta Nordberg (SD)	Nej	Therese Häggquist (S)	Ja
Bertil Jonsson (C)	Nej	Gunnar Eklöf (V)	Ja
Vivi-Anne Olsson (C)	Nej	Vakant (SD)	Frånvarande
Olof Glud (M)	Nej	Vakant (SD)	Frånvarande
Johan Sjöblom (M)	Nej		
Tom Jonsson (M)	Nej		
Maria Berggren (KD)	Nej		

§ 209 Interpellationssvar, utveckling av Varvskajen (S) (Kst/2025:892)

Ärendebeskrivning

Carolina Sondell (S) har ställt en interpellation till kommunstyrelsens ordförande Anna-Britta Åkerlind (C) om utveckling av Varvskajen.

Anna-Britta Åkerlind (C) har besvarat frågorna i interpellationen i ett skriftligt svar.

Beslutsunderlag

- Interpellationssvar, daterat 24 oktober 2025
- Kommunfullmäktige § 163/2025, daterat 29 september 2025
- Interpellation, daterad 9 september 2025

Kommunfullmäktiges behandling

Kommunstyrelsens ordförande Anna-Britta Åkerlind (C) besvarar interpellationen och därefter sker en debatt.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige anser att interpellationen är besvarad.

- - - - -

§ 210 Interpellationssvar, utmaningsrätt av kommunal verksamhet (S) (Kst/2025:946)

Ärendebeskrivning

Carolina Sondell (S) har ställt en interpellation till kommunstyrelsens ordförande Anna-Britta Åkerlind (C) om utmaningsrätt av kommunal verksamhet.

Anna-Britta Åkerlind (C) har besvarat frågorna i interpellationen i ett skriftligt svar.

Beslutsunderlag

- Interpellationssvar, daterat 24 oktober 2025
- Kommunfullmäktige § 163/2025, daterat 29 september 2025
- Interpellation, daterad 23 september 2025

Kommunfullmäktiges behandling

Kommunstyrelsens ordförande Anna-Britta Åkerlind (C) besvarar interpellationen och därefter sker en debatt.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige anser att interpellationen är besvarad.

- - - - -

§ 211 Interpellationssvar, hur säkrar vi tillgången till ytor för spontanidrott i hela kommunen? (S) (Kst/2025:1011)

Ärendet utgår från sammanträdet.

- - - - -

§ 212 Nya motioner (Kst/2025:46, Kst/2025:1137)

Ärendebeskrivning

Till dagens sammanträde har en motion inkommit.

Beslutsunderlag

- Motion, gör om motionstimmen till en friskvårdstimme och inför kulturaktiviteter i riktlinjen (S), daterad 7 november 2025

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige överlämnar följande motion till kommunstyrelsen för beredning.

- Motion, gör om motionstimmen till en friskvårdstimme och inför kulturaktiviteter i riktlinjen (S)

- - - - -

§ 213 Nya interpellationer (Kst/2025:47, Kst/2025:1138, Kst/2025:1139, Kst/2025:1176, Kst/2025:1177)

Ärendebeskrivning

Till dagens sammanträde har fyra interpellationer inkommit.

Beslutsunderlag

- Interpellation, om budgetbeslut (S)
- Interpellation, kommunens brandskydd och krav på sprinklers i vård- och omsorgsboenden (S)
- Föråldrade detaljplaner (V)
- Har kultur- och fritidsnämnden säkerställt möjligheten till spontanidrott och rörelse för alla på B-planen på Skyttis? (S)

Kommunfullmäktiges behandling

Ordförande informerar om att interpellationen om föråldrade detaljplaner ställs till samhällsbyggnadsnämndens ordförande Andreas Jansson (C).

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige avser att behandla svar på följande interpellationer vid nästa sammanträde.

- Interpellation, om budgetbeslut (S), daterad 7 november 2025
- Interpellation, kommunens brandskydd och krav på sprinklers i vård- och omsorgsboenden (S), daterad 7 november 2025
- Interpellation, föråldrade detaljplaner (V), daterad 19 november 2025
- Interpellation, har kultur- och fritidsnämnden säkerställt möjligheten till spontanidrott och rörelse för alla på B-planen på Skyttis? (S), daterad 19 november 2025

- - - - -

§ 214 Enkla frågor (Kst/2025:48, Kst/2025:1179, Kst/2025:1180)

Ärendebeskrivning

Till dagens sammanträde har två enkla frågor inkommit.

- Carolina Sondell (S) ställer en fråga till kommunstyrelsens 1:e vice ordförande Johannes Nordin (M) om julpeng till barn i familjer som lever med långvarigt ekonomiskt bistånd.

- Anna Sundberg (S) ställer en fråga till välfärdsnämndens ordförande Annica Jonsson (M) om julpeng till barn i familjer som lever med långvarigt ekonomiskt bistånd.

Beslutsunderlag

- Enkel fråga, julpeng till barn i familjer som lever med långvarigt ekonomiskt bistånd, daterad 19 november 2025
- Enkel fråga, julpengen (S), daterad 19 november 2025

Kommunfullmäktiges behandling

Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande Johannes Nordin (M) och välfärdsnämndens ordförande Annica Jonsson (M) besvarar frågorna.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige anser att frågorna är besvarade.
- - - - -

§ 215 Avsägelse och fyllnadsval, ersättare i kommunstyrelsen och stiftelsen Nätterlunds minnesfond, efter Oskar Eriksson (S) (Kst/2025:1093)

Ärendebeskrivning

Oskar Eriksson (S) har i skrivelse daterad 27 oktober 2025 avsagt sig uppdraget som ersättare i kommunstyrelsen och stiftelsen Nätterlunds minnesfond. Kommunfullmäktige har att förrätta fyllnadsval.

Prövning av barnets bästa

Förslaget till beslut är att godkänna en avsägelse och utse ny representant. Beslut som gäller valärenden bedöms inte påverka barn och ungdomar. Därför har en enkel prövning av barnets bästa gjorts.

Beslutsunderlag

- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 10 november 2025
- Avsägelse, daterad 27 oktober 2025

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige godkänner Oskar Erikssons (S) avsägelse från uppdraget som ersättare i kommunstyrelsen och stiftelsen Nätterlunds minnesfond.

Kommunfullmäktige utser Robin Gustavsson (S) till ny ersättare i kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktige utser Robin Gustavsson (S) till ny ersättare i stiftelsen Nätterlunds minnesfond.

- - - - -

§ 216 Fyllnadsval, ersättare i valnämnden, efter Christina Andersson (S) (Kst/2025:935)

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har under § 189/2025 godkänt Christina Anderssons (S) avsägelse från uppdraget som ersättare i valnämnden. Kommunfullmäktige har att förrätta fyllnadsval.

Prövning av barnets bästa

Förslaget till beslut är att godkänna utse ny representant. Beslut som gäller valärenden bedöms inte påverka barn och ungdomar. Därför har en enkel prövning av barnets bästa gjorts.

Beslutsunderlag

- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 10 november 2025
- Kommunfullmäktige § 187/2025, daterat 27 oktober 2025

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige utser Therese Häggquist (S) till ny ersättare i valnämnden.

- - - - -